

EGYETÉRTÉS

SZERKESZTŐSÉG: BUDAPEST, IV. PÁPKÖVEDE-UTCA 8. Telefon száma 55-88.

KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, IV. PÁPKÖVEDE-UTCA 8. Telefon száma 51-66.

Mai számunk főbb közleményei: Veszorélik: Horánszky javaslat. Pázmány Dénes. 48-as alkotmánypart. A delegáció.

Horánszky javaslata.

Olyan országok, amelyek függetlenek, könnyen tarthatnak nagy hadsereget. Az a költség, a melyt erre fordítanak, az a nagy összeg, a melyt a dolgozó nép véres verejtékéből ezelra lefoglalnak, nem megy füstbe, nem párolog el.

A sok katonát etetni és ruházni kell; a fegyvereket és más hadi eszközöket be kell szerezni; erre fordítják a polgárság által befizetett adó, és az említtelt szükségletek kielégítése mind megannyi csatornát képez, a melyen át visszafolyik a nemzeti testbe az az életnedv, a melyt onnan ki-szít a hadsereg.

A nyeresémetek az eledelt, az iparosok és a nagyipar a ruházatot, a fegyvereket s más hadi eszközöket szolgáltatják: ők kapják meg az adózók pénzét; és ők osztják azt ki ismét mint munkabéret és mint nyers anyag árát az adózók között.

Az egész tehát nem más, mint egy neme az országos vagyon forgatásának; az adózók zsebéből a kincstárba, a kincstárból vissza az adózók zsebébe.

De a helyzet egészen más nálunk. Mi a 67-es alap megteremtése óta több ezer milliót áldoztunk a közös hadügyre, mely annyiból közös, a mennyiből közös a költeesség vérről és pénzzel adozni; az a szűnyeg azonban, a melyt vérvünkkel és pénzünkkel megteremtünk, nem közös; abban nincs semmi nemzeti, nincs semmi magyar, és annak legnagyobb része, a mit fenntartására költenek, nem folyik vissza Magyarországra, hanem kifolyik Ausztriába és ott gazdagítja az osztrákokat.

Régóta tudja ezt mindenki, de senki sem volt hivatalosan kíváncsi arra mind-éddig, hogy az a tolytonos érvágás mennyi életnedvet viszi el nemzetünknek, mennyi vagyonát emészti fel évenként? E kíváncsiság most ébredt föl a delegációban. Horánszky volt az ébresztő, és ez dícséretére válik.

A hadügyminiszter felhivatott, hogy tegyen kimutatást arról, hogy a hadsereg költségeinek milyen része fordítottak magyar eredetű cikkekre vásárlásra, és így mennyit nyer vissza az ország a hadügyekre fordított költségeiből?

Sokáig szabadkozott a közös hadügy-miniszter, mert szegényli magát az igazsá-

got kimutatni; de a delegáció nem tági-tott és Horánszky indítványát magáévá tette.

És most hivatalosan is meg fogjuk tudni azt, a mit eddig is tudtunk. — De azután mi lesz?

Valóban nagyszerű látvány a kormány-párti sajtó felbuzdulása, és az a dícsérvés, a melylyel a delegáció e lépését hirdetik. Igazán nagy dolog, hogy a delegáció, mely derűre-horura megszavaz minden, végre tudni óhajtja, hogy a megszavazot-takból milyen rész van örökre elveszve?

Mikor pedig ezt majd nagy bölcsen meg-tudja, éppen ott leszünk, a hol vagyunk ma. A hadügyi kormány nem fog Magyarorszá-gon nagyobb megrendeléseket tenni, mert nincs ipar; ipar pedig nem lesz addig, míg az eddigi követelt közgazdasági politikát fenntartja az ország; ezt a politikát pedig fenn fogja tartani addig, míg Ausztria pa-rancsol: Ausztria pedig addig fog pa-rancsolni, míg közös a hadsereg. És itt a szilágimussal visszajutottunk oda, a hon-nan kiindultunk, és újra kezdhétjük verba-lum az egészrel, a mi a legkövetkezőbb árcirulus vicziózt képezi.

Van-e valaki oly hiszékeny ebben az or-szághoz, a ki elbűn, hogy mikor majd hivatalosan meg fogja tudni a delegáció azt, a mit így is tud: hogy a hadügyi költségeknek csak egy parányi része kerül vissza az országba, akkor majd háttul-szóba lép? És ha a hadügyi kormány az-zal védekezik, hogy nem rendelhet sokat ott, a hol nincs ipar, akkor majd rösz-kölöz szakítani fog az eddigi folytatott közgazdasági politikával, és olyan helyzet-be fogja hozni az országot, hogy ezenül le-hessen ipara?

A ki ezt hűné, nagyon csalódnék. Min-den maradni fog a régi; mindössze al-kalmul fog szolgálni ez a kimutatás egy pár nagyhangú szónoklat elmondására a delegációban és egy pár gondtalaner-homlok megredősödésére: Kriehammer pedig (ez a lárs háborutaló) tovább fogja kovácsolni és kalapácsolni azokat a lan-czókat, a melyek a magyar nemzetet a köz-sös hadsereg intézményének rabjává tették és a melyt eskák erre jó, de háborúra nem (tehát hibás meg a miniszter ur neve is), mert ha háború van, a közös hadse-reget mindig megverik, akármilyen vitézek tisztjeink és katonáink.

Megvertek, megvertek és meg fogják verni; és a megverést igéjé végig konju-gálhatjuk rajta mindaddig, míg a szellem ugyanaz marad, a mi most; mert az em-bernek lelkesedéshöz meghalni készek, de fegyemből csak akkor készek meghalni, ha muszáj.

Mégis kíváncsiak vagyunk arra, hogy milyen képpel fogja előadni a közös had-ügyminiszter azt a kimutatást, a melylyel be fogja vallani, hogy az, a mit Magyar-or-szágból szivattyuz ki, majdnem mind

Ausztriába ömlik az ő csatornáin ke-rezül.

Ha másra nem fogszolgálni e kimutatás, legalább be fogja bizonyítani az utókor előtt azt, hogy milyen gyenge, milyen kishitű, milyen együgyű, gyámoltalan és egy-kedvű volt a mai nemzedék, a mely béke-sen túrta, hogy szemérmelentlül fosztogás-sák, és még annyi erőlylyel sem bírt, mint a bírká, a melyt kopaszítanak s a mely szabadbúri igyekszik, ha kopaszítás közben a bőribe vágnak bele az ollóval.

Csak rajta lehát! dícsékdjék a kormány-párti sajtó azzal, hogy mily haladás az, hogy meg akarjuk tudni mennyivel rövidíte-nek meg a hadügyi költségekkel. Az egész egy néz ki, mint ha egy utonálló cróvel elvonnék erszényünket, mi pedig utána kiál-tanánk és udvariasan megkérnénk, hogy számbája meg azt, hogy mennyi pénzünkét vitte el, és legyen szíves ezt nekünk meg-mondani. Ez a cselekedet nagy hidegvérre vallana, de nem nagy bátorságra.

Mind a mellett nem akarom kisebbiteni Horánszky örömetét, hogy legalább bebizonyította azt, hogy lakjuk, érezzük azt, hogy milyen helyzetben vagyunk; a mai világban már érdem ez is, kivált a kormány-párti padoktól. Ha ellenzéki ember tette volna ezt a javaslatot, neki egy utonálló cróvel elvonnék erszényünket, mi pedig utána kiál-tanánk, de ellenzéki embernek nem jutott e kíváncsiság eszébe, hanem egy kormány-párti tette meg a kérdést és most felsőhaj-talunk, hogy bár levonná a nyereszó vá-laszából a helyes következtetéseket is! mert hiábavaló dologot művel, ha csak a bajt akarta pontosan megismerni, de nincs százecká rajta segíteni.

Adjá isten, hogy megálljon szilárdul javaslatának logikai következményei mellett is Horánszky, és adjá isten, hogy ebben is sikerüljön neki álláspontját elfogadtatnia kormány-párti többség által.

De Tamás nem hitl addig, míg kezével nem foglaltott... és Tamás okos ember volt!...

Budaapest, január 5.

A szentesi választás. Szentes városának füg-gellen polgársága a legnagyobb szimpátiával fogadta Dienes Martont, a függetlenségi és 48-as part jelöltjét, a ki Hentaller Lajos, Pékler Győző orsz. képviselő, továbbá a budapesti függetlenségi és 48-as polgári kör kiküldöttjeinek, Lovag Tóth Ferencnek és dr. Schöffer Jánosnak a társaságával van Szentesen. Dienes Marton tegnap este elutazott a Kossuth-körbe, a mely az alkalommal szülsőleg meglett a város elő-kelő polgáraival. A jelölthöz, a kit lelkes éljenzessel fogadták, Csász Lajos elnök intézett leüldetes szép beszédet, a melyre Dienes Marton köszönetet mondott a neki előjezett bizalomért. Vasnap délután tartja meg Dienes program-beszédét, melyre Kossuth Ferenc, Lotvas Karoly, Komjáthy Béla, Endrey Gyula és Marjón Péter orsz. képviselők is leutaznak. A képviselői to-gadásra Szentes hazafias közönsége nagy készo-lődéseket tesz. Tegnap óta Pázmány Dénes is Szentesen tartózkodik. Egyedül érkezett Pázmány vasnap délelőtt mondia el programbeszédét.

Mitőlőságos ur? Ez cím illetné meg talán, mint 1848-iki mi-niszter. 1848-ban a miniszterek állásnak nem volt külön címje. Minden miniszter az a cím illette meg, a melyt hazudról hozott. Kossuthnak és Deáknak, Szemerének és Klauzálának „tekintetes miniszter ur” volt a címje. Madarasz József meg a „tekintetes” címet se adta meg. Az öreg Tancsics pedig „kend”-nek szólította a minisztereket. Eszterházy „földelőségi” volt; Bathányi, Széchenyi, Eötvös „miltőságos” volt; Mészáros csak maga volt a „nagyóság”. 1865-től kezdve a közzokás a képviselőház elnökeit s a 48-iki volt minisztereket „miltőságos”-nak címizte. De mit szólna ehhez Deák?

Kegyelmes ur? Isten monsten! A ki Deakot kegyelmes urnak szólítaná, azt vagy kíméző vagy egy hatos alantimáival becsatáná el szóbajábol. Pajtás — látod-e? Urambátyám — hallod-e? Így beszélnek egymással a képviselők. De Deák Ferencet csak 1848 előtti képviselőtársai szólították „te”-nek; minden új ember más szóval tisztelte meg.

Nagy tünődésben volt tehát Gyulai Pál ur, mit csináljon barátság közben Deák címével. Egyszer aztán neki rohant a kérdésnek egyenesen. — Legyen kegyes kérem megmondani, miként szólítottam?

Deák szerette Gyulai Pál urat. — Ugy szólítottam, hogy legjobbnak látja. Én legjobban szeretem, ha barátjának szólít.

A ki Deakot ismerte, az jól tudja, hogy ez a szó töle se engedély, se pajzanság, se leeresz-kedés nem volt, hanem komoly szó volt. Deák csak-ugyan méltóan tartotta Gyulai Pál urat arra, hogy vele barátságban álljon. Semmi se bizonyítja ezt jobban, mint az, hogy nehányszor jól össze is szidta. A mit Gyulai Pál ur rendszerint meg is érdemelt.

Egyszer arról volt szó, hogy Deák ritkán mehet a színházba, — pártkör, miniszterek, értekezletek, látogatások minden idejét elveszik. Deák Ferenc a régi Nemzeti Színház nagy alakjáért lelkesült.

Ugy volt, hogy Uryon Gábor is Szentesre utazik ez alkalomból, amde Uryon tudatta Pázmányval, hogy fölmerült akadályok következtében nem mehet. Ma érkezett Szentesre a szociáldemokra-ták jelöltje, Mezői Vilmos is, a kinek a föllepte-tése azonban elvi demonstrációval egyebnek nem tekinthető.

Pázmány Dénes.

(—) Nem kérem, hogy Bartha Miklós védelmébe vesse-e Pázmány Dénes és ajánlotta-e őt a szentesi választónak. Nem kérem, mert ha ezt meg is tette Bartha Miklós, egyáltalán nem eszálkálkozom rajta.

Amde viszont senki se eszálkálkozott azon, ha Kossuth Ferenc nem ajánlotta Pázmányt, mert a mely okmányokat most átdok a nyilvánosság-nak, azokból kitűnik, hogy Kossuth Ferenc nem ajánlhat Szentesre függetlenségi jelöltnek olyan egyént, a ki már úlétszerűen elcsorberélt füg-gelenségi mandátumot, áruba bocsatott füg-gelenségi jelöket és tönkre silányított egy egész vármegyei függetlenségi pártot.

Okmányaim kötelezősége köztig nem fér. Az eszt a következő: Vas vármegye egyike volt Magyarországon a függetlenségi párt legerősebb vármegyéjének, mindaddig, amíg Pázmány Dénes ott el nem kezdte az ő sötétben működő eszerebéjét.

Egymással feleltek ott Nem-Ujvár, Kőrmend és Szent-Gothárd. Minden költséget kizáró módon bizonyos volt, hogy e három kerület 1892-ben függetlenségi képviselőt fog választani.

Amde Pázmány Dénes paktumra lépett egy-egy rósz Rosenberg Gyulával, másrészt Sedl Kálmánnal. Rosenberg Gyulával megegyezett abban, hogy Nem-Ujvártól a függetlenségi párt akkori jelöltje, gróf Zichy Hermann visszaléjen és engedje Rosenberg kormány-párti programmal egyhangulag megválasztatni.

Kötelezte magát ezért Rosenberg Gyula Pázmány Dénes kezéhez — a Pázmány sajtó beváltása szeriud — 3000 forintot, mások véleménye szerint 6000 forintot „segélykép” nyújtani.

Ebből a pénzbel Pázmány 1500 forintot kifizetett Zichy Hermann választási költségeire Kőrmenden, a mely kerületben Zichy Nem-Ujvártól történt visszalépése után fölleptettek.

Pázmány dénes manipulációja következtében a függetlenségi Nem-Ujvár lényeg egyhangulag a kormány-párti Rosenberg Gyulát választotta képviselőül.

Ité iktatunk e tényleknek igazolására néhány okmányt, megjegyezve, hogy az azokban szereplő Udeary Ferenc függetlenségi országgyűlési képviselő volt és jelenleg Kőrmenden a vas-zalamegyei takarékpénztárnak közbeesülésben álló vezer-igazgatója.

1. Levél Pázmány Dénes névjegyén Udeary Ferenchez: Ékezett 1892. 1. 21.

Édes Ferim! Igenis, gróf Zichy Hermannnak egy speciális kasszából (tudniillik a Rosenberg Gyulából) biztosítottam 2000 forint, melyre holnap 500 forintot, esztörtökön 1000 forint, 25-án, vagy 29-én

Édes Ferim! Postatárványval küldök ma 1000 forint, mely összeg bizodalag Zichy Kőrmendi választási költségeire adható s ha Zichy visszalépné, általam visszafizelendő. Még 1500 forint fizetek a választás után következő napra, tehát 29-ére. (A mikor tudniillik Rosenberg Gyula már meg volt választva Nem-Ujvártól.)

Mintán R. teljesen szavahídot ember, úgy erre a pénzre bízton lehet számolni, azt azért közszépnek veheted. Pázmány s. k.

3. Levél Pázmány Dénes névjegyén Udeary Ferenchez: Ékezett 1892. 11/1.

legkésőbb 1500 forint adok. Az 500 forint neki Kőrmendre utalványozva van már.

Híved: Pázmány s. k.

Édes Ferim! Postatárványval küldök ma 1000 forint, mely összeg bizodalag Zichy Kőrmendi választási költségeire adható s ha Zichy visszalépné, általam visszafizelendő. Még 1500 forint fizetek a választás után következő napra, tehát 29-ére. (A mikor tudniillik Rosenberg Gyula már meg volt választva Nem-Ujvártól.)

Mintán R. teljesen szavahídot ember, úgy erre a pénzre bízton lehet számolni, azt azért közszépnek veheted. Pázmány s. k.

4. A választások tehát lezajlottak és Pázmány még mindig nem küldte el a pénzt Udearyval. Ennek sürgetésére Pázmány február közepén ismét sajátkezűleg írt hosszabb levelet Udearyhoz, a melyben írja, hogy nem tudja, kinek küldje a pénzt: Udearynak-e, vagy Zichynek.

E levélre Udeary sürgönyözött Pázmányhoz, hogy a pénzt neki küldje el, mintán ő azt már előlegezte Zichynek.

5. Az egész ügyet egyébként a legjobban megvilágítja Udeary Ferencnek sajátkeze levele, a melynek tartalmáról ő helyt áll, s a melyt ő egy budapesti ügyvédhez intézett.

A levelet egyes részei így hangzanak: Kedves Barátom! Január közepén (t. i. 1892-ben) Pázmány azon ajánlattal jött bejegyzésemhez, hogy lép-tessek fel (Kőrmenden) gróf Zichy — ő, Pázmány — kérszólással Rosenberg Gyulától 3000 forint segítségül.

Ebből kaplan is Pázmánytól 1500 forint. Rosenbergtól bizalmasan meg lehetne tudni, hogy egyáltalán mennyit adott, mert ha Pázmány a pénzt meg nem küldi, akkor a per folyamán ugys meg tesz bontva a maris nyílt titok, de meg egyebek is történhetnek stb.

Mi világlik ki ez okmányokból? Kiviláglik: 1. Hogy Pázmány Dénes egy képviselőválasztó kerületre nézve paktumra lépett a kormány-párti jelöltjével, s hogy e paktumban az ő részére kikötött szolgáltatás pénz volt.

2. Kitűnik továbbá, hogy a Pázmány Dénes által teljesítendő előszolgáltatás az volt, hogy ő függetlenségi jelöltet visszalépteti, s a kormány-párti jelölt egyhangú megválasztását biztosítja, a mint hogy ez lényeg meg is történt.

A szl-gothárdi választásra vonatkozólag pedig látam egy levelet, melyet dr. Schöffer László, az ottani függetlenségi párt elnöke, közvetlenül s választás előtt írt s a melynek így kezdődik: „Mintán Pázmány elhagyott bennünket...”

— Itt vannak nálam! — Add ide. Gyulai Pál ur odsádia a leveleket s Deák azor módon s abban a pillanatban bedobta a levele-csomagot az égo kályhába.

S ez megtörtént a nélkül, hogy Gyulai Pál ur a leveleket előbb gondosan lemeasolta volna a nemzet számára.

Es Gyulai Pál ur ezt megelégedte akkor, s mikor már jól ismerhette Deák Ferenc nézett arról, hogy miként szabad vagy nem szabad közértesíteni a magán eszeke-deketek s a nyilvánosságra nem szant iratokát fel-használni.

Ezekben a levelekben pedig a nemzetnek nagy kincsé veszett el. Az ifjú Deák Ferenc tízenötlet éves korától kezdve ezekben lejt ki gondolkozását és nezelét Vörösmarty költészetéről s az irodalomnak arról a hatalmáról, melylyel a nemzetet felbuzsztatni, önudatára kelteni s újjászülését előidézni képes.

Utazás a Balaton körül.

Írta: Eötvös Károly. Második kötet.

XXV. Közlemény.

(Milyen his teremté Gyulai Pál ur? — Deák Ferencz címre. — Deák levelei Vörösmartyhoz. — Gyulai Pál ur nem okos aszultna a csallóterjele aól.)

Volt ott a tisztában egy lombos vadkörtefa. Szép zöld fenyés pázsit terült el alatta. Gyulai Pál urnak nagyon megtetszett ez a pázsit s a fa árnyéka. Szólt, se beszélt, csak leheveredett a fa árnyékában. Nézte az eget és a leveleket. — Nem megyek tovább.

Rászóltam. — De bizony jön még ötven lépésnyire. — Nekem már elég volt. Közbeszólt Salamon is, Szilágyi Sándor is. — Ne bolondulj Pál, jer velünk.

Hiba volt. Gyulai Pál ur nem az az ember, a kit terias, komoly elhatározásából könnyedén ki lehet zavarni.

Mi elmentünk a fensik szelére. Ott pár lábnyival magasabb a domb, mint a hol a vadkörtefa áll. Onnan még egyszer szólítottam Gyulai Pál urat. Buzgólkodásomat föl se vette.

Ötven lépés távolságról jól megéreztem akkor azt a tekvő alakot. Csakugyan kicsiny embernek látszott Gyulai Pál ur.

Talán a látó csalódás játszott velem. Nem is első eset volt életemben. Vadász emberek, utazók, éles figyelők jól ismerik ezt a csalódat.

A földi párák köde óriásokká növeli az alakokat. A tihanyi Gaushegyet egykor egy ósi reggelnek ritka ködében a Himalája magasságában láttam. Egykor negyven év előtt egy legez-leszó fekete eszódát láttam a debreczeni homok-buzzákon a savósutúti erőt mellet. Fogadtam, hogy bivalycsorda. Hat pedig fekete juhnyáj volt. — Más alkalommal a szentgáli Bakonyban vadásztam a Halyag egyik völgyében. Két vagy három puskalövésnyi távóban egy itoztató állat úgyott le szemem láttára egy vízmosásba. Óriási löleynak látszott, de sudár termettel. Pedig csak

őzbak volt, nem bölény. Gyakran így játszik szem-nünkkel és képzeletünkkel a delibáb is.

De megfordítva is gyakran bele esünk a látó csalódába. Van valamely köde a napfénynek is. Fekvő szarvast özneik látunk, ökecskét látvány nyulnak. Ott fekszik a hatalmas bika kétszáz lépésnyire az avarban. „De füstös a nyaka, de hosszú a szarva annak a nyugt borjának.” „Nem borja az uram, hanem ezimeres bika.” Juhnyáj legelész a hegyoldalon. Nyüzög főregnek látszik az a nyáj. A Gellérthegyét hol kavicsdombnak, hol sziklahatásnak nézi az ember, a mint fölül párnának vagy napfénynek ködön át tekint reá.

Bizony kicsiny embernek látszott Gyulai Pál ur ott a vadkörtefa alatt.

Milyen magas lehet ő? Ugy hiszem, százötvenöt centiméternél nem magasabb. A francziák beven-nek katonának, a poroszok nem.

Mindenki ismeri róla Deák Ferencz adomáját. Deák Ferencz nagyon szerette Gyulai Pál urat. Sokszor volt vele, mikor kivált Gyulai Pál ur Vörösmarty eltrajzát írta. Gyakran találkoztak Vörösmartyénnál is, Ráth Mór könyvkereskedő-nél is, de Deák Ferencz Angol Királynő-bei lakásán is.

Gyulai Pál ur erdélyi ember. Megszokta Erdély-ben, hogy mindenkit igaz címze után szólítson. Erdélyben megkívánja ezt a társaság. Gyulai Pál ur nem tudta elgondolni, miként szólítsa Deák Ferenczet. Mi lehet ennek igaz címze?

Tekintetes ur? E cím illetné meg mint birtokost, mint tábla-bíró, mint okleveles ügyvédet, mint akadémiai tudóst. De e címen senkise szólítja.

Nagyóságos ur? E cím illetné meg, mint képviselőt s ez a leg-általánosabb megszólítás. Így szólítják a pinczerek, hordárok, leveihordók, keregetők, képviselőházi szolgák s körbeli alkalmazottak. Amde a „Nagy-ságos” cím Erdélyben a fejedelem címze s egyéb-ként is Gyulai Pál ur nem az az ember, a ki könnyű szzerrel alkalmazkodják a közönség szó-kasához.

Ennek megértésére elég annyit tudunk, hogy Szt.-Gothárdon 1892 előtt Udvarny Ferenc volt az egyhangulag megválasztott függetlenségi párti képviselő, 1892-ben pedig „miután Pázmány elhagyta őket,“ Széll Kálmán lett ott egyhangulag megválasztva.

Mindezek után azt kérjük, mit keres Pázmány Dénes Szentese, a hol ilyen paktumokat nem lehet csinálni? Erre adjon választ Szentese Bartha Miklós!

Budapest, január 5.

48-as alkotmány-párt. Jó helyről kapott információk szerint meg van már az Ugron-párt új neve s hangzik úgy, mint azt közleményünk elé írtuk. Tehát: 48-as [alkotmány-párt. Világosan az új elnevezés épen nem mondható, hiszen 48 alatt épen úgy lehet érteni március 15-két, mint december 2-kat, s alkotmányon alkotmány az osztrák 14. §. is. „Függetlenségi 48-as“: ez világosan, határozottan fejezi ki egy politikai párt célját és eszközeit; a ki ilyennek vallja magát, arról tudjuk, hogy vissza akarja szerezni állami szuverenitását amaz attribútumait, melyeket a 67-iki rendekedés a tényekben feladott s a jogban is átadott az elkallódásnak. A „48-as alkotmány-párt“ azonban nem mond semmit, lefelebb annyit, hogy a kik ezt használják deviselő, a „48-as“ jelző megtartásával még folytatni akarják a kacerkódást a magyar népszerűséggel, a „függetlenségi“ jelző elhagyásával pedig már megkezdik a kacerkódást az osztrák udvari körökkel. Az Ugron-fele „fokozatosság“ lépését, úgy látszik, legelőször is lefelé kezdik használni.

Az ő felsége személye körüli miniszter. Gróf Széchenyi Manó lemondása már régebben elhatározott dolog volt, s most, hogy hivatalosan is kijelentik, senkit nem lep meg. A gróf már jó ideje gyöngékedő; kifárasztotta az az örökös haza-vona, melyből a mai zavaros helyzet még a rendszerint oly boldog ölümot elvező a latere miniszternek is kijutatta a maga részét. Már november elején bejelentette tehát lemondási szándékát, s az utóda is már két hónap óta ki van szemelve gróf Apponyi Albert személyében. Jászberény képviselője akkoriban tudvalegőleg nagyon komolyan foglalkozott azzal a gondolattal, hogy a politikai élettől egyelőre visszavonul. Ekkor intézkedést hozta a kérdést, hogy hajlandó volna-e az ő felsége személye körüli miniszteriséget ellátni? És Apponyi igent mondott. Micsoda motivumok vezették, természetesen nem közölte senkivel. De alighaj tevédünk, midőn fölisszük, hogy ezt a pozíciót a maga számára ő is annak itele, a minnek mi: egy meglehetősen semleges területnek, a honnan egyformán nyílik akár diplomáciai, akár magyar politikai pályára, s választásai, a viszonyok fejlődése szerint, egyéniségek és jogos ambícióknak követelményei szerint eheti meg. A Széchenyi távozásával megüresedő hely betöltésére nézve tehát a döntés már novemberben meg történt. Apponyi azonban ezuttal most még nem lesz ő felsége személye körüli miniszter. Úgy látszik, a kormánypontra vannak más aspirások is, a kiket előbb valahog el kell esztíteni. Epen ezért Széll Kálmán igazságszék Széchenyit lemondása visszavételére bírnák, minnek a fejében megpörög neki, hogy az ő felsége személye körüli miniszteriumnál üresedésben lévő államtitkári állás, melynek a megnevezésével elhatározta, be fog tölteni, a miniszter pedig mehet tartós szabadságra. Ha Széchenyit még sem sikerülne rábeszélni, akkor a tárca vezetését ideiglenesen Fejérváry honvédelmi miniszter veszi át, a ki a reszortot a költségvetés képviselőházi tárgyalásán is képviselni fogja.

A magyar delegáció ülése.

A magyar delegáció hadügyi albizottságának mai ülésén erős vita folyt egy kérdés fölött, melyet az Egyetértés már juliusban felvetett. Azt állítottuk és bizonyítottuk mi akkor, hogy a katonatisztek fizetésénél új rendjét megállapítani a törvényhozás van hivatala, s a delegációnak alkotmányos hatásköre csak az a célra való finansziális eszközök megszavazására vagy megtagadására terjed ki. Ugyanerről az álláspontra vonta kétségbe a hadügyi albizottság mai ülésében Ugron Gábor a delegáció illetékességét, hogy a megjelölt budget-tétel felől határozzon, mielőtt az új javadalmazási rendszer felől az erre illetékes törvényhozás döntene. Ebben a kérdésben azután hosszabb vita indult meg, a melynek rendén Széll Kálmán, Horváth Nándor, Pulszky Ágost s társai legenyesebbül álló magasabb állományú gyalogszázad szűkekre, pótlék gyanánt a testőr gyalogszázad számára 59.190 korona.

Pulszky Ágost kérdést intéz az erre vonatkozó összes költség-ek iránt. Ugron Gábor nem tartja megengedhetőnek, hogy a civilizált költségei a közös budgetre hárítsanak át. Kriegerhammer Odon közös hadügyi miniszter kijelenti, hogy a testőr-gyalogszázad neve beállított összeg csak a fentartási járulékok képezi, vagyis az az összeg, mely a számadék hadra való felhasználás tartozó részére csak, amelyben a testőr-gyalogszázad egyes részei egy-egy mint a tes-őr-osztályos hadbort egyes a hadsereg főparancsnokságának tesz szolgálatot.

A tiszti fizetések felmérése.

Az ötödik tételnél, mely a fizetés szabályozás által keletkezett többletszámjelt 9.482.342 koronával irányozza elő. Minálhol Aurél hivatkozik azokra, a miket már az általános tárgyalásán elmondott. Behatóan ismertetve azokat adatakat és kimutatásokat, a melyek a fizetés szabályozás alapjául szolgálnak és azon ésszerűsítő táblázatokat, a melyeket Nemet, Olasz, Francia- és oroszországi katonai tiszti fizetés az itt terjedt felvétel-ekkel állítja párhuzamba és arra a következtetésre jut, hogy a fizetés szabályozás méltósága és indokolt. A költségvetés szempontjait újra is hangsúlyozza, hogy ez az egész szükségeltet kellene beállítani és ezzel szemben a fentartási illeték elmaradását, mint szükségeltetéseket kitérít, mi által a költségvetés mindenestire tisztább képűt nyújtana. A mi végül azt a tervet illeti, hogy a XI. rangosadály (hadügyi rangfokozat) tartozó haviadósok letartási díja meghagyassék ez évre, rámutat a költségvetés illető tételére és kéri az albizottságtól, hogy minő indok végett ez arra, hogy ezen tétel, mint követelmény, nem állítsa a költségvetésbe, holott a költségvetés végösszegeben egy sem állt volna be változás.

Horváth Nándor a kérdés fontosságát szempontjait megjelölendően tartja, hogy az 1867. évi XII. törvények 12. §-a világosan felsorolja azon tetteket, a melyekre vonatkozólag a törvényhozás megvan a kompetenciai hatásköre. Ezek közt pedig a közös hadsereg körébe tartozó fizetések és illetmények megállapítása felmértéssel nincsen. E körülmény is a delegáció kompetenciája mellett szól.

Szilágyi Dezső elnök szövegében tartja reamintatni, hogy az osztrák delegációknak nincs több illetékessége, mint a magyar országos bizottság.

Tisztviselők fizetésének rendezése már megtörtént.

Ugron Gábor helytelennek tartja, hogy a katonai miniszter mind Ausztria területén vannak. Ezen új intézmény Magyarországon kívánna föllátni. Az őszeg ellen nincs kifogása, de semmi is hangsúlyozza, hogy ez az intézmény Magyarországon területen állítsák fel.

Miklós Odon kijelenti, hogy nagyon szerencsés, ha Magyarországon állították fel ezen intézmény, de meggyűző, hogy ő felsége a Schönhofnál neki kadejeli ajánlkozta e célra, úgy, hogy epitesi költségek cimen legalább is egy millió forint takarított meg.

Baró Kriegerhammer Odon közös hadügyi miniszter kijelenti, hogy a javagló- és a hajótanárnok Schönhofban állították fel, a minnek legelőször indoka a költségvetés kérdésben van, mert itt a szükséges épületek ő felsége ajánlkozta folytatni rendelkezésre állanak, holott amenny ezeknek felállításra egy millióba került volna. Ezennel az intézet közzéi felállításra jelenlegünk kevésbbsi azon költségek, a melyek az intézet halgatásának vezénylése és a lovak kiserelése folytatni merend-nek fel kifér, hogy már évek óta tárgyát több magyar közössel egy közzéi lovaknak Magyarországon lennéi felállításra, de a tárgyalások eddigre eredményre nem vezettek. Ez egyelőre azt bizonyítja, hogy az efféle intézetek nem kizárólag Ausztriában állíthatnak fel; másfelől, hogy Ugron Gábornak azon

állítása, mintha Magyarország kész volna a hadintézetek számára szükséges akcesszoriátumokat megadni, nem egészen tényleg.

Gajári Udor igazat az Ugron felfogásának abban, hogy az új közzéi miniszterek felállításával Magyarország is tekintete veszték.

Gróf Keglevich István osztja azokat az aggodalmakat, a melyeket az új intézmények létesítése szempontjából az efféle szótak kifejtették. Kivánja, hogy jövőre a hadügyi kormányzat ne állítsa a delegációkat fuit accompli elé.

Erre a hadügyi albizottság elhatározta, hogy az Ugron Gábor, Gajári Udor és Keglevich István által hangsúlyozott kívánásokat a jelenléte felvetésének s a teltt megválaszták.

A negyedik tétel h) pontjánál (egy 4 tiszet és 129 főnyi legénységből álló magasabb állományú gyalogszázad szűkekre, pótlék gyanánt a testőr gyalogszázad számára 59.190 korona).

Pulszky Ágost kérdést intéz az erre vonatkozó összes költség-ek iránt.

Ugron Gábor nem tartja megengedhetőnek, hogy a civilizált költségei a közös budgetre hárítsanak át.

Kriegerhammer Odon közös hadügyi miniszter kijelenti, hogy a testőr-gyalogszázad neve beállított összeg csak a fentartási járulékok képezi, vagyis az az összeg, mely a számadék hadra való felhasználás tartozó részére csak, amelyben a testőr-gyalogszázad egyes részei egy-egy mint a tes-őr-osztályos hadbort egyes a hadsereg főparancsnokságának tesz szolgálatot.

A tiszti fizetések felmérése.

Az ötödik tételnél, mely a fizetés szabályozás által keletkezett többletszámjelt 9.482.342 koronával irányozza elő.

Minálhol Aurél hivatkozik azokra, a miket már az általános tárgyalásán elmondott. Behatóan ismertetve azokat adatakat és kimutatásokat, a melyek a fizetés szabályozás alapjául szolgálnak és azon ésszerűsítő táblázatokat, a melyeket Nemet, Olasz, Francia- és oroszországi katonai tiszti fizetés az itt terjedt felvétel-ekkel állítja párhuzamba és arra a következtetésre jut, hogy a fizetés szabályozás méltósága és indokolt. A költségvetés szempontjait újra is hangsúlyozza, hogy ez az egész szükségeltet kellene beállítani és ezzel szemben a fentartási illeték elmaradását, mint szükségeltetéseket kitérít, mi által a költségvetés mindenestire tisztább képűt nyújtana. A mi végül azt a tervet illeti, hogy a XI. rangosadály (hadügyi rangfokozat) tartozó haviadósok letartási díja meghagyassék ez évre, rámutat a költségvetés illető tételére és kéri az albizottságtól, hogy minő indok végett ez arra, hogy ezen tétel, mint követelmény, nem állítsa a költségvetésbe, holott a költségvetés végösszegeben egy sem állt volna be változás.

Ugron Gábor szerint a fizetésemelés törvényhozási jog. Először az albizottság a fizetés szabályozásia beleményen. Az általi alkalmazott fizetésnek megállapítása a törvényhozási tartozik; a magyar delegáció pedig törvényhozási joggal nem bír. A törvényhozási jog jogi természetű, ezért tehát azok el nem birtokoltak. Ha van precedens arra, hogy a katonatisztek fizetését a delegáció emelje, ezzel szemben ott van a törvényhozási az a tény, hogy a katonatisztek nyugdíját megállapította, a mi része a tisztek javadalmazásnak. A kiknek pedig joga van a részvétele, annak joga van az egész felett is határozni.

Ezután Szilágyi Dezső elnök Ugron Gábornak felszólította folytatni az Ugron által felvetett premedialis kérelme felett nyújt meg a vitát.

Széll Kálmán miniszterelnök: A közös költségvetés a kormány előzetes hozzájárulást terjeszték be. A költségvetés előkészítése során vetettek azon súlyos kérdésekkel, a melyek a tiszti fizetések felméréssel kapcsolatosak. A magyar kormány nem is aggodalom nélkül járult a közös kormány előterjesztéséhez. A felelet szempontja fozta is ezen aggodalmakat, de nem zárkózott el a magyar kormány a hozzájárulástól azért, mert Ausztriának a polgári tisztviselők fizetésének rendezése már megtörtént.

A törvényes kérdésében abban a nézetben van, hogy a delegáció jogosítva van a tiszti fizetések rendezése felett dönteni, mert a delegáció hatáskörében a fizetés megállapítása nincs közzé. Az összes tisztviselő fizetés megállapítása csak a közös költségvetés keretében történhet. Nem volna helyes, hogyha új hivatalos lett a magyar delegáció tartózkodni ezen olyan fontos ügyben az állásfoglalásnak, a mi egyenesen kötelese is az országos bizottságnak.

Miklós Odon kijelenti, hogy az 1893. évi X. törvények, a melyek először foglalkoztak a magyar állam hivatalnok fizetésének rendszeréről, a fizetések fokoztatás az évi budgettellekkel utalta, meg saját hatáskörében is, a mennyiben 1893 óta fokozatosan emelte a magyar törvényhozási az összes szolgálati ágakban a fizetések a budget egész keretében. A mi a két delegáció hatáskörét illeti, a törvénybe írtak. Nem volna helyes, hogyha új hivatalos lett a magyar delegáció tartózkodni ezen olyan fontos ügyben az állásfoglalásnak, a mi egyenesen kötelese is az országos bizottságnak.

Horváth Nándor a kérdés fontosságát szempontjait megjelölendően tartja, hogy az 1867. évi XII. törvények 12. §-a világosan felsorolja azon tetteket, a melyekre vonatkozólag a törvényhozás megvan a kompetenciai hatásköre. Ezek közt pedig a közös hadsereg körébe tartozó fizetések és illetmények megállapítása felmértéssel nincsen. E körülmény is a delegáció kompetenciája mellett szól.

Szilágyi Dezső elnök szövegében tartja reamintatni, hogy az osztrák delegációknak nincs több illetékessége, mint a magyar országos bizottság.

Tisztviselők fizetésének rendezése már megtörtént.

Ugron Gábor helytelennek tartja, hogy a katonai miniszter mind Ausztria területén vannak. Ezen új intézmény Magyarországon kívánna föllátni. Az őszeg ellen nincs kifogása, de semmi is hangsúlyozza, hogy ez az intézmény Magyarországon területen állítsák fel.

Miklós Odon kijelenti, hogy nagyon szerencsés, ha Magyarországon állították fel ezen intézmény, de meggyűző, hogy ő felsége a Schönhofnál neki kadejeli ajánlkozta e célra, úgy, hogy epitesi költségek cimen legalább is egy millió forint takarított meg.

Baró Kriegerhammer Odon közös hadügyi miniszter kijelenti, hogy a javagló- és a hajótanárnok Schönhofban állították fel, a minnek legelőször indoka a költségvetés kérdésben van, mert itt a szükséges épületek ő felsége ajánlkozta folytatni rendelkezésre állanak, holott amenny ezeknek felállításra egy millióba került volna. Ezennel az intézet közzéi felállításra jelenlegünk kevésbbsi azon költségek, a melyek az intézet halgatásának vezénylése és a lovak kiserelése folytatni merend-nek fel kifér, hogy már évek óta tárgyát több magyar közössel egy közzéi lovaknak Magyarországon lennéi felállításra, de a tárgyalások eddigre eredményre nem vezettek. Ez egyelőre azt bizonyítja, hogy az efféle intézetek nem kizárólag Ausztriában állíthatnak fel; másfelől, hogy Ugron Gábornak azon

feletti döntés jogosultságát is. Az eddigi gyakorlat sem alapult külön törvényen; de az eddigi fizetésemelések nem merültek fel illetékeségi aggodalmak. A miniszterelnök állásponthoz hozzájárul.

Pulszky Ágost szerint a delegáció mindig gondosan öröközte a fölött, hogy a delegáció kompetenciáját a törvényhozási rovársira ki ne terjesztse. Előre is jelzi, hogy elvi kérdésben a miniszter állásponthoz osztja, bár ez csak a magyar törvényhozási jogot a képviselői hatáskörre nézve anticipálja. Arra nincs törvényes intézkedés, hogy a fizetések ne a budget keretében, hanem külön állapítsanak meg. Ebből következik, hogy a fizetések fölött a budget keretében kell rendelkezni. Eddig nem tette ki kifogás sem a delegáció, sem az országgyűlés kompetenciája tekintetében.

Gróf Keglevich István szerint bizonyos anomália van abban, hogy az osztrák delegáció törvényhozási jogokkal bír, míg a magyar delegációnak ilyen jog nincs, mert ez csak a magyar országgyűlésnek egy kiküldött bizottsága. Egy árnyalat különbség tehát csakugyan van a két országos bizottság határozatai között. A magyar delegációnak, mint a magyar törvényhozási bizottságnak határozatai felett véglegesen a magyar törvényhozási dönt, míg a delegációnak határozatai, habár csak egy tételben is, a törvénybe írtak. Nem volna helyes, hogyha új hivatalos lett a magyar delegáció tartózkodni ezen olyan fontos ügyben az állásfoglalásnak, a mi egyenesen kötelese is az országos bizottságnak.

Miklós Odon kijelenti, hogy az 1893. évi X. törvények, a melyek először foglalkoztak a magyar állam hivatalnok fizetésének rendszeréről, a fizetések fokoztatás az évi budgettellekkel utalta, meg saját hatáskörében is, a mennyiben 1893 óta fokozatosan emelte a magyar törvényhozási az összes szolgálati ágakban a fizetések a budget egész keretében. A mi a két delegáció hatáskörét illeti, a törvénybe írtak. Nem volna helyes, hogyha új hivatalos lett a magyar delegáció tartózkodni ezen olyan fontos ügyben az állásfoglalásnak, a mi egyenesen kötelese is az országos bizottságnak.

Horváth Nándor a kérdés fontosságát szempontjait megjelölendően tartja, hogy az 1867. évi XII. törvények 12. §-a világosan felsorolja azon tetteket, a melyekre vonatkozólag a törvényhozás megvan a kompetenciai hatásköre. Ezek közt pedig a közös hadsereg körébe tartozó fizetések és illetmények megállapítása felmértéssel nincsen. E körülmény is a delegáció kompetenciája mellett szól.

Szilágyi Dezső elnök szövegében tartja reamintatni, hogy az osztrák delegációknak nincs több illetékessége, mint a magyar országos bizottság.

Tisztviselők fizetésének rendezése már megtörtént.

Ugron Gábor helytelennek tartja, hogy a katonai miniszter mind Ausztria területén vannak. Ezen új intézmény Magyarországon kívánna föllátni. Az őszeg ellen nincs kifogása, de semmi is hangsúlyozza, hogy ez az intézmény Magyarországon területen állítsák fel.

Miklós Odon kijelenti, hogy nagyon szerencsés, ha Magyarországon állították fel ezen intézmény, de meggyűző, hogy ő felsége a Schönhofnál neki kadejeli ajánlkozta e célra, úgy, hogy epitesi költségek cimen legalább is egy millió forint takarított meg.

Baró Kriegerhammer Odon közös hadügyi miniszter kijelenti, hogy a javagló- és a hajótanárnok Schönhofban állították fel, a minnek legelőször indoka a költségvetés kérdésben van, mert itt a szükséges épületek ő felsége ajánlkozta folytatni rendelkezésre állanak, holott amenny ezeknek felállításra egy millióba került volna. Ezennel az intézet közzéi felállításra jelenlegünk kevésbbsi azon költségek, a melyek az intézet halgatásának vezénylése és a lovak kiserelése folytatni merend-nek fel kifér, hogy már évek óta tárgyát több magyar közössel egy közzéi lovaknak Magyarországon lennéi felállításra, de a tárgyalások eddigre eredményre nem vezettek. Ez egyelőre azt bizonyítja, hogy az efféle intézetek nem kizárólag Ausztriában állíthatnak fel; másfelől, hogy Ugron Gábornak azon

állítása, mintha Magyarország kész volna a hadintézetek számára szükséges akcesszoriátumokat megadni, nem egészen tényleg.

Gajári Udor igazat az Ugron felfogásának abban, hogy az új közzéi miniszterek felállításával Magyarország is tekintete veszték.

Gróf Keglevich István osztja azokat az aggodalmakat, a melyeket az új intézmények létesítése szempontjából az efféle szótak kifejtették. Kivánja, hogy jövőre a hadügyi kormányzat ne állítsa a delegációkat fuit accompli elé.

Erre a hadügyi albizottság elhatározta, hogy az Ugron Gábor, Gajári Udor és Keglevich István által hangsúlyozott kívánásokat a jelenléte felvetésének s a teltt megválaszták.

A negyedik tétel h) pontjánál (egy 4 tiszet és 129 főnyi legénységből álló magasabb állományú gyalogszázad szűkekre, pótlék gyanánt a testőr gyalogszázad számára 59.190 korona).

Pulszky Ágost kérdést intéz az erre vonatkozó összes költség-ek iránt.

Ugron Gábor nem tartja megengedhetőnek, hogy a civilizált költségei a közös budgetre hárítsanak át.

Kriegerhammer Odon közös hadügyi miniszter kijelenti, hogy a testőr-gyalogszázad neve beállított összeg csak a fentartási járulékok képezi, vagyis az az összeg, mely a számadék hadra való felhasználás tartozó részére csak, amelyben a testőr-gyalogszázad egyes részei egy-egy mint a tes-őr-osztályos hadbort egyes a hadsereg főparancsnokságának tesz szolgálatot.

A tiszti fizetések felmérése.

Az ötödik tételnél, mely a fizetés szabályozás által keletkezett többletszámjelt 9.482.342 koronával irányozza elő.

Minálhol Aurél hivatkozik azokra, a miket már az általános tárgyalásán elmondott. Behatóan ismertetve azokat adatakat és kimutatásokat, a melyek a fizetés szabályozás alapjául szolgálnak és azon ésszerűsítő táblázatokat, a melyeket Nemet, Olasz, Francia- és oroszországi katonai tiszti fizetés az itt terjedt felvétel-ekkel állítja párhuzamba és arra a következtetésre jut, hogy a fizetés szabályozás méltósága és indokolt. A költségvetés szempontjait újra is hangsúlyozza, hogy ez az egész szükségeltet kellene beállítani és ezzel szemben a fentartási illeték elmaradását, mint szükségeltetéseket kitérít, mi által a költségvetés mindenestire tisztább képűt nyújtana. A mi végül azt a tervet illeti, hogy a XI. rangosadály (hadügyi rangfokozat) tartozó haviadósok letartási díja meghagyassék ez évre, rámutat a költségvetés illető tételére és kéri az albizottságtól, hogy minő indok végett ez arra, hogy ezen tétel, mint követelmény, nem állítsa a költségvetésbe, holott a költségvetés végösszegeben egy sem állt volna be változás.

Ugron Gábor szerint a fizetésemelés törvényhozási jog. Először az albizottság a fizetés szabályozásia beleményen. Az általi alkalmazott fizetésnek megállapítása a törvényhozási tartozik; a magyar delegáció pedig törvényhozási joggal nem bír. A törvényhozási jog jogi természetű, ezért tehát azok el nem birtokoltak. Ha van precedens arra, hogy a katonatisztek fizetését a delegáció emelje, ezzel szemben ott van a törvényhozási az a tény, hogy a katonatisztek nyugdíját megállapította, a mi része a tisztek javadalmazásnak. A kiknek pedig joga van a részvétele, annak joga van az egész felett is határozni.

Ezután Szilágyi Dezső elnök Ugron Gábornak felszólította folytatni az Ugron által felvetett premedialis kérelme felett nyújt meg a vitát.

Széll Kálmán miniszterelnök: A közös költségvetés a kormány előzetes hozzájárulást terjeszték be. A költségvetés előkészítése során vetettek azon súlyos kérdésekkel, a melyek a tiszti fizetések felméréssel kapcsolatosak. A magyar kormány nem is aggodalom nélkül járult a közös kormány előterjesztéséhez. A felelet szempontja fozta is ezen aggodalmakat, de nem zárkózott el a magyar kormány a hozzájárulástól azért, mert Ausztriának a polgári tisztviselők fizetésének rendezése már megtörtént.

A törvényes kérdésében abban a nézetben van, hogy a delegáció jogosítva van a tiszti fizetések rendezése felett dönteni, mert a delegáció hatáskörében a fizetés megállapítása nincs közzé. Az összes tisztviselő fizetés megállapítása csak a közös költségvetés keretében történhet. Nem volna helyes, hogyha új hivatalos lett a magyar delegáció tartózkodni ezen olyan fontos ügyben az állásfoglalásnak, a mi egyenesen kötelese is az országos bizottságnak.

Miklós Odon kijelenti, hogy az 1893. évi X. törvények, a melyek először foglalkoztak a magyar állam hivatalnok fizetésének rendszeréről, a fizetések fokoztatás az évi budgettellekkel utalta, meg saját hatáskörében is, a mennyiben 1893 óta fokozatosan emelte a magyar törvényhozási az összes szolgálati ágakban a fizetések a budget egész keretében. A mi a két delegáció hatáskörét illeti, a törvénybe írtak. Nem volna helyes, hogyha új hivatalos lett a magyar delegáció tartózkodni ezen olyan fontos ügyben az állásfoglalásnak, a mi egyenesen kötelese is az országos bizottságnak.

Horváth Nándor a kérdés fontosságát szempontjait megjelölendően tartja, hogy az 1867. évi XII. törvények 12. §-a világosan felsorolja azon tetteket, a melyekre vonatkozólag a törvényhozás megvan a kompetenciai hatásköre. Ezek közt pedig a közös hadsereg körébe tartozó fizetések és illetmények megállapítása felmértéssel nincsen. E körülmény is a delegáció kompetenciája mellett szól.

Szilágyi Dezső elnök szövegében tartja reamintatni, hogy az osztrák delegációknak nincs több illetékessége, mint a magyar országos bizottság.

Tisztviselők fizetésének rendezése már megtörtént.

Ugron Gábor helytelennek tartja, hogy a katonai miniszter mind Ausztria területén vannak. Ezen új intézmény Magyarországon kívánna föllátni. Az őszeg ellen nincs kifogása, de semmi is hangsúlyozza, hogy ez az intézmény Magyarországon területen állítsák fel.

Miklós Odon kijelenti, hogy nagyon szerencsés, ha Magyarországon állították fel ezen intézmény, de meggyűző, hogy ő felsége a Schönhofnál neki kadejeli ajánlkozta e célra, úgy, hogy epitesi költségek cimen legalább is egy millió forint takarított meg.

Baró Kriegerhammer Odon közös hadügyi miniszter kijelenti, hogy a javagló- és a hajótanárnok Schönhofban állították fel, a minnek legelőször indoka a költségvetés kérdésben van, mert itt a szükséges épületek ő felsége ajánlkozta folytatni rendelkezésre állanak, holott amenny ezeknek felállításra egy millióba került volna. Ezennel az intézet közzéi felállításra jelenlegünk kevésbbsi azon költségek, a melyek az intézet halgatásának vezénylése és a lovak kiserelése folytatni merend-nek fel kifér, hogy már évek óta tárgyát több magyar közössel egy közzéi lovaknak Magyarországon lennéi felállításra, de a tárgyalások eddigre eredményre nem vezettek. Ez egyelőre azt bizonyítja, hogy az efféle intézetek nem kizárólag Ausztriában állíthatnak fel; másfelől, hogy Ugron Gábornak azon

állítása, mintha Magyarország kész volna a hadintézetek számára szükséges akcesszoriátumokat megadni, nem egészen tényleg.

Gajári Udor igazat az Ugron felfogásának abban, hogy az új közzéi miniszterek felállításával Magyarország is tekintete veszték.

Gróf Keglevich István osztja azokat az aggodalmakat, a melyeket az új intézmények létesítése szempontjából az efféle szótak kifejtették. Kivánja, hogy jövőre a hadügyi kormányzat ne állítsa a delegációkat fuit accompli elé.

Erre a hadügyi albizottság elhatározta, hogy az Ugron Gábor, Gajári Udor és Keglevich István által hangsúlyozott kívánásokat a jelenléte felvetésének s a teltt megválaszták.

A negyedik tétel h) pontjánál (egy 4 tiszet és 129 főnyi legénységből álló magasabb állományú gyalogszázad szűkekre, pótlék gyanánt a testőr gyalogszázad számára 59.190 korona).

Pulszky Ágost kérdést intéz az erre vonatkozó összes költség-ek iránt.

Ugron Gábor nem tartja megengedhetőnek, hogy a civilizált költségei a közös budgetre hárítsanak át.

Kriegerhammer Odon közös hadügyi miniszter kijelenti, hogy a testőr-gyalogszázad neve beállított összeg csak a fentartási járulékok képezi, vagyis az az összeg, mely a számadék hadra való felhasználás tartozó részére csak, amelyben a testőr-gyalogszázad egyes részei egy-egy mint a tes-őr-osztályos hadbort egyes a hadsereg főparancsnokságának tesz szolgálatot.

A tiszti fizetések felmérése.

Az ötödik tételnél, mely a fizetés szabályozás által keletkezett többletszámjelt 9.482.342 koronával irányozza elő.

Minálhol Aurél hivatkozik azokra, a miket már az általános tárgyalásán elmondott. Behatóan ismertetve azokat adatakat és kimutatásokat, a melyek a fizetés szabályozás alapjául szolgálnak és azon ésszerűsítő táblázatokat, a melyeket Nemet, Olasz, Francia- és oroszországi katonai tiszti fizetés az itt terjedt felvétel-ekkel állítja párhuzamba és arra a következtetésre jut, hogy a fizetés szabályozás méltósága és indokolt. A költségvetés szempontjait újra is hangsúlyozza, hogy ez az egész szükségeltet kellene beállítani és ezzel szemben a fentartási illeték elmaradását, mint szükségeltetéseket kitérít, mi által a költségvetés mindenestire tisztább képűt nyújtana. A mi végül azt a tervet illeti, hogy a XI. rangosadály (hadügyi rangfokozat) tartozó haviadósok letartási díja meghagyassék ez évre, rámutat a költségvetés illető tételére és kéri az albizottságtól, hogy minő indok végett ez arra, hogy ezen tétel, mint követelmény, nem állítsa a költségvetésbe, holott a költségvetés végösszegeben egy sem állt volna be változás.

Ugron Gábor szerint a fizetésemelés törvényhozási jog. Először az albizottság a fizetés szabályozásia beleményen. Az általi alkalmazott fizetésnek megállapítása a törvényhozási tartozik; a magyar delegáció pedig törvényhozási joggal nem bír. A törvényhozási jog jogi természetű, ezért tehát azok el nem birtokoltak. Ha van precedens arra, hogy a katonatisztek fizetését a delegáció emelje, ezzel szemben ott van a törvényhozási az a tény, hogy a katonatisztek nyugdíját megállapította, a mi része a tisztek javadalmazásnak. A kiknek pedig joga van a részvétele, annak joga van az egész felett is határozni.

Ezután Szilágyi Dezső elnök Ugron Gábornak felszólította folytatni az Ugron által felvetett premedialis kérelme felett nyújt meg a vitát.

Széll Kálmán miniszterelnök: A közös költségvetés a kormány előzetes hozzájárulást terjeszték be. A költségvetés előkészítése során vetettek azon súlyos kérdésekkel, a melyek a tiszti fizetések felméréssel kapcsolatosak. A magyar kormány nem is aggodalom nélkül járult a közös kormány előterjesztéséhez. A felelet szempontja fozta is ezen aggodalmakat, de nem zárkózott el a magyar kormány a hozzájárulástól azért, mert Ausztriának a polgári tisztviselők fizetésének rendezése már megtörtént.

A törvényes kérdésében abban a nézetben van, hogy a delegáció jogosítva van a tiszti fizetések rendezése felett dönteni, mert a delegáció hatáskörében a fizetés megállapítása nincs közzé. Az összes tisztviselő fizetés megállapítása csak a közös költségvetés keretében történhet. Nem volna helyes, hogyha új hivatalos lett a magyar delegáció tartózkodni ezen olyan fontos ügyben az állásfoglalásnak, a mi egyenesen kötelese is az országos bizottságnak.

fogva pedig a katonai főiskola végzett növendékei és ha majd a hadaprósiskolában is életre lép az új tanterv, azoknak végzett növendékei is nyilvánosan főiskolában lehetnek az értekezési vizsgálatot. A miniszter örömmel üdvözölné, ha a tisztviselők felismerék területhöz nem, de az törvényhozás látszólagosan tartózik. A mi pedig a százasoktól illeti, arra emlékeztet a miniszter, hogy azok kordélektől is részesülnek. A miniszter ezek után részletesen az egyes rangfokokban történt emelkedésről és azok viszonylagos magas emeléséről az előzések és ezredesi rangban. Végül azt is felméri, hogy a hadügyi kormányzat egyáltalában nincs abban a helyzetben, hogy a javaslatot elfogadja, a míg a monarchia miniként államában a puritán ellet törvények fenntartása.

Székely Kálmán miniszterelnök: A hadügyi miniszter is ismeri, hogy helyesebb lett volna úgy eljárni, a mint ez a delegációban kifejtették: de nem lát bájit abban, ha a költségvetés átdogozása helyett a jelenlében fejt ki az albizottság elvi álláspontját és nem kívánja, hogy az a költségvetésen átvesszessék.

Szilágyi Dező előnk: Helyes volna a jelenlében kiemelni, hogy miért nem kívánja az albizottság jelenleg azt, hogy a költségvetés átvesszessék. A másik az lenne, hogy az albizottság hosszú időre kizár minden figyelmét.

A nyolczadik tételnél, mely föltételekkel évről évről pótlótevényt eszközölhet a hadügyi költségvetés 54,222 koronán irányoz elő, gróf Csiráký azt kérdezte, hogy szándékozik-e a hadügyi kormányzat több eszközt felhasználni, a mi szükséges úgy ma, mint gazdasági szempontból. A miniszter válaszában megjelölte az előzőekben nem elmenetelt, de kérdés a hadügyi kormányzat, hogy a Magyarországra eső utoncözeleket tartva szem előtt, mi történik mozgósítás esetén a csököltek gondozásával és a csököltelepeken lévő katonák bevonhatók-e?

Miklóos Ödön: Az eszköztelpek helyes kihasználását természetesen megkívánhatónak tartja, de a költségvetés koncentrált beruházásokat az egyes nem épen kedvező elhelyezett eszköztelpeknél nem helyezhet. Sokkal szélesebb volna az erők összegyűjtési és új eszköztelpek berendezését tervezni területi szempontból, mint gazdasági és évi régi költségvetés szempontjából. Ezt ajánlja a hadügyi kormányzat figyelembe.

Erre a tételre elfogadják.

A kilencedik tételnél, több szükséglet a katonai képzetkezési részre 40,170 koronára. **Szabó István:** Kérdés, hogy a káptalozásokban a testgyakorlatban és vívásban a növendékek nagy előmozdultak. Ez annyira örömdetelnek, mert a mi képes az ifjú annyira (írta) képzni, mint a sport művésze és mind jobban kezeli az íjja a fegyvert, annak kevésbé fog azzal visszaadni.

A tétel az albizottság megszavazta. Elfogadják továbbá a különböző tétel tételét és a rendes költségvetés tételt részét.

Ezután előnk az ülést délután 2 órakor berekeszti a legközelebbi ülést holnapra tűzi ki.

A transzváli háború.

Mikor Roberts lordot kinevezték a dél-afrikai angol csapatok fővezérévé, a londoni lapok azt a hírt közölték, hogy csak az alatt a feltétel alatt volt hajlandó erre a feladatra vállalkozni, ha semmiféle utasítást nem kell respektálnia, a melyet Londonból kap. Lord Wolsley és lord Lansdowne napokig tanácskoztak a fölött, elfogadják-e azt a feltétel, végre elfogadják s lord Roberts Dél-Afrika-ba utazott. Elutazása előtt táviratot küldött a dél-afrikai csapatok vezéréhez, melyben utasította őket, hogy megérkezésük semmiféle mozdulatot se tegyenek, s ezt az angol lapok azzal adták tudásra az angol közönségre, hogy január közepéig, a mikor Roberts és Kitchener a hárczerre érkeznék, semmi fontosabb hírt ne várjon.

Erre dacára a legutóbbi napokban négy nagy vereség érte az angolokat a mind a négy harczerre rosszabbul állanak, mint álltak újév előtt. Natalban Buller és Warren egyesült csapatok verték meg a búrok újév napján; French tábornok Colesbergnél szenvedett megaláztatást; Gatacre Molteno-ból ütköz ki s sorozik vissza Queenstown felé s végül még Pícher ezredes sem használhatta ki azt a sikerét, a melyet Douglassnál elért s ő is, a „győző” kénytelen felülvisszavonulni.

Roberts parancsát tehát nem teljesítették s ez az angoloknak néhán ezer emberükbe került.

De úgy látszik, hogy az angol vezéreket nem érheti az engedelmesség vádja. Annyi legalább is bizonyos, hogy Buller és Warren nem önszántukból támadták meg azt a harmincz búr, a kik a Tugela folyó jobb- és balpartján megszállya tartják, hanem azért, mert a búrok egészen bekerítették őket s kénytelenek voltak magukat keresztülvágni. Ez nem sikerült nekik s ők visszavonultak Chieveleyből Frerebe, néhán száz foglyot, néhán agyut és igen sok élelmi szert hagyván a búroknak martalékul.

Egészen más elbírálás alá esik French és Gatacre akciója.

Roberts ugyanis még Londonból való elindulása előtt helytelennek mondta Bullernek, az addigi fővezérmek egész taktikáját. Helytelenítette, hogy Buller az angol sereget négy részre osztotta s így elapította, a helyett, hogy az angolok egész haderejét koncentrálván, egy helyen, és pedig a mostani deli harczeren iyegezettel volna egész erővel betört Orange szabad állambba. Roberts úgy látszik még mindig nem adta föl ezt a tervét s ennek tulajdonítandó French és Gatacre előnyomulása. Roberts ugyanis hiába akar bevonulni Orangeba addig, míg Fokföldi egész északi részét a búrok tartják megszállva. Ezeknek tehát az volt a feladatuk, hogy az ellenség előnyomulását megállítsák, mert a merre a búrok Fokföldön megjelennek, a holland gyarmatosok mindentől feláldozták az angol uraltom ellen, s így a búr hadsereg száma folyton nagyobbodik. French és Gatacrenek tehát nem az volt a feladata, hogy Roberts haditervekét föl hátsják, hanem csak az, hogy a búrok előnyomulását megállítsák, elfojtsák a fokföldi lázadást. Vereségüknek tehát nincs más jelentősége, mint az, hogy a lázadás még nagyobb arányokat fog öltetni, mint ottott eddig, s hogy az angolok helyzete napról napról sulyosabb lesz, s a Roberts lord elé görődő feladat napról napra terhesebb.

A haború kitéréséről Anglia nem tudatta a hatalmakkal a hadállapotot, azt hozván föl indokul, hogy ez neki teljesen interna ügye s ahhoz

Európának semmi köze sincs. A hatalm nem is avatkozhat bele a dologba s teljes semlegességet fogadjak. Anglia lesz mégis az oka annak, ha ebből a háborúból nemzetközi bonyodalmak keletkeznek. Oka lesz pedig azért, mert a Portugália birtokait Delagoa öböl erőszakkal kezébe akarja kaparítani, hogy ezen kikötőn keresztül is szállíthasson csapatokat Transzváli ellen. A Delagoa öböl kérdésével függnek össze azok az erőszakoskodások, melyeket Anglia az öbölben kikötői akartó külföldi hajókkal szemben is előköt, lefoglalván őket azzal a kifogással, hogy hadiszereket szállítanak Transzváli számára.

Érthetetlen volna föleg Németországot, hogy Transzváli számára szállítsanak önkénteseket és fegyvereket, tekintve, hogy a Krupp gyárában Anglia számára készülő bombák és kartácsok gyártását meg nem gátolja s azoknak Angliába való kivitelét mindennemű nem gátolva meg. Ez az elmaradt tilalom a semlegességre Anglia javára való megértesítés volna, a mivel épen nincs harmoniában, ha más oldalon meg Transzváliak nyújtanak segítséget.

Olaszország is megsértődött a semlegességet, a melyet kijelentett, ha valora válnék az „Italienek az a híre, hogy Olaszország abban az esetben, ha Anglia kénytelen volna Dél-Afrika-ba szállítani az egyiptomi megszállt sereget, ezeket a haború tartalmáig olasz csapatokkal volna kész helyettesíteni. Ez igazán nem volna kevesebb, mint segélynyújtás Angliának s Olaszország ép oly joggal az indiai angol csapatok helyettesítésére is vállalkozhatnék. Az Italie híre sem megerősítve, sem meggyalulva nincs, de nem valószínű, mert ebből igazán európai komplikáció keletkeznek, tekintettel arra a feltételezésre, melyvel Franciaország az egyiptomi eseményeket nézi.

Ma különben a következő távirataink érkeztek:

London, jan. 5.
Gatacre tábornok minden szövegű jelentés ellenére, teljes visszavonulást van Queenstown felé, ha ugyan addig el nem várják az újít.

Dortrecht győzelmes visszafoglalásától és Ingwe még diadalmasabb megszállásától 24 óra alatt gyors visszavonulást tett Dayley út, mert Sterkstroom felé tartó oránzi csapatok beértek.

Az oránziak, kikről Stormbergnél december 10-en vívott győzelmes esatájuk óta semmi sem hallatszott, időközben — mint most kitűnik — elfoglalták egyfelől Dortrecht és Stormberg közt, másfelől Steynsburg és Middelburg közt az összes magasságokat és szorosokat, French és Gatacre közt az összeköttetést elvágták és most French visszavonulási útját is megszállták egyszercz. Ezért vonult vissza látszólag egyrészt a Barkley-szorosig, másrészt Linde felé, melyre a két angol tábornok, nola e tekintetben elég kerseres tapasztalatot lettek, ismét reagált. Még Gatacre szabaddá tette az Ingve-vonalat, az oránziak és fölköz hollandiak megszállya a Farkastud-magasságot, melyről uralkodnak a queenstowni uton, sőt szinte magán a városban. Ezzel kényseritük Gatacrot, hogy vagy kiszorítsa őket sulyos áldozattal az erős hadállásból, vagy hogy délfelé hátráljon. S míg French tábornok Arandinel és Colesberg vasuti állomásánál áll egy „győző”, az oránziak és szövetségeseik erősen megszállták a Sneeuw-hegyeket és ezzel urává lettek De-Aar—Viktoria, West—Fokváros és Naanwport—Rosmead—Port-Elizabeth közt a vasutvonallaknak.

London, jan. 5.
A Standardnak Frereből jelentik: Az ellenséges csapatok esütőkörök egyetlen lövést sem váltottak, ellenben Ladysmith körül majdnem egész nap folyt a bombázás. Ladysmithből jelentik, hogy a búrok újév napján sötémenyűl megölték a bombákat löttek a városba. Rendszabott táviratozták: A Colesberg előtt lévő búrok majdnem egészen körül vannak zárva és Colesbergtól el vannak vágva, már csak a Narvalspont felé vívó ut van előttük nyitva.

Amsterdam, jan. 5.
A Nieuwe Rotterdamse Courant állítások helyről, a mely a lap állítása szerint ugy Transzváli, mint Orange szabad államtól tavol áll, a következő táviratot kapta: Megbízható dél-afrikai magánjelentések szerint a basuto, szavak és zulu közt egyre tart a forrósga. Nem minden erőfölettel felel meg a valósnak. Transzváli északnyugati határán lázadó bandák már meg is támadták a felér lakosságát s fölkeztek asszonyokat és gyermekeket. Minden ezekre az eseményekre vonatkozó jelentést elsikkasztanak s mindent elkövetnek az erre vonatkozó jelentések elnyomására.

London, jan. 5.
Az esti lapok a következő mai keleti táviratot közlik Fokvárosból: A kobzanügyi bíróság szabadon boesátotta a „Mashona” amerikai hajót, de elrendelte, hogy a hajó rakományát az ügy bírói eldöntésig raktározassék.

London, jan. 5.
A Reuter-ügynökség jelenli Matekingből mult hó 26-áról: A helyőrség ma erélyes kivonulást tett, de heves átközt után 21 halott és 23 sebesült elvessztésével visszaveretett.

London, jan. 5.
A Standard jelenli, hogy az angol kormány a lefoglalt német hajókat, a mennyiben a vizsgálat azt derítene ki, hogy az angol hatóságok jogtalanul jartak el, teljes kárpótlást fog adni. Ebben a kijelentésben és más újsgoknak hasonló nyilatkozataiban visszatérközódik az angol kormánykörünek nagy zavara.

Antwerpen, jan. 5.
Itt nagyon aggodnak a német keletafrikai hajózási vonal Herzog nevű gőzhajója miatt. A gőzös a vöröskereszt-egyesületnek Transzváliba küldött belga osztályát szállítja s legközebb é hónap 2-án Lounoo-Maquezba kellett volna érkeznie. Eddig azonban semmiféle hír nem érkezett róla.

Washington, jan. 5.
A képviselőházban Quarles demokrata képviselő határozati javaslatot nyújtott be, a mely szerint az Egyesült-Államok a két dél-afrikai testvér-köztársaságnak legnagyobb rokonérzésüket fejezik ki a nemes, hazafias és hősies harc alkalmából, a melyet most vívnak, hogy köztársaságaikat megvédessék a monarchia által való megszemmisztéstől.

London, jan. 5.
A Standard levelezője jelenli Fokvárosból 3-iki kelettel: Oranje szabadállamból arról értesülök, hogy Steyn elnök hirdetését boesátolt ki, a mely szerint minden fekr ember, aki a köztársaság területén tartózkodik, nemzetiségre való tekintet nélkül, teljes jogu polgárnak tekintendő, a ki köteles a köztársaság védelmére fegyvert fogni.

London, jan. 5.
A mai napnak legutoljára legutoljára híre, hogy az angolok a haború megkezdése előtt a győzelem biztos reményében arra is gondoltak, hogy Kruger elnököt elfoglalják és szövezzék. A szövezzés helyéről Szent Ilona szigetet szemelték ki, a hova az angolok I. Napoleont is számítotték. Néhány búr, a ki a haború kiütése után hazatartott, utközben Szent Ilona szigetet is érintette s ott megmutatták nekik azt a hazát, a melyet az angolok Krugernek szántak és hazajöttek, Pretóriában emonáltak, hogy mit tapasztaltak. A hír a búrok közt részben megbotránkozást, részben nagy derűtséget kellett.

London, jan. 5.
A Reuter-ügynökségnek jelenli Rensburghból tegnapi kelettel: Napkeletkor a búrok hírtelen meglátták az angolok hadseregét, de az angolok visszaverték őket, mire az északra eső dombokat szállták meg. Több órai ágyuzás után ebből az állásból is kikergettek őket az angolok. Jelenleg a búrok még a város bszomszédságában lévő dombokat tartják megszállva s így megakadályozták az angolokat abban, hogy a vasuti vonal mentén előnyomuljanak. Az angolok vesztesége jelentéktelen. A búrok vesztesége körülbelül 100 ember, a kik közül 20 fogszága jutott. French tábornok még nem volt képes megszállni Colesberget.

London, jan. 5.
A Reuter-ügynökségnek jelenli Stekstroomból 4-iki kelettel: Az ellenség most teljesen visszavonult Molteno alól. Tegnapi előnyomulásának oka ismeretlen. Úgy lehet, hogy ezzel az angol csapatok figyelmét el akarta terelni valamilyen más mozdulattól vagy fölré akarta eselni Gatacre tábornokot.

Brüsszel, jan. 5.
Az a bizottság, a melytől a végre alakult, hogy Mac Kintyre elnökök megkerje a dél-afrikai háborúban való közbenjárásra, tegnap tartotta első ülést Letjone volt igazságügyminiszter elnöklete alatt. Az ülésen sok képviselő és más kiváló személyiség volt jelen. A bizottság elhatározta, hogy feliratot intéz Mac Kintychez, a melyben mély sajnálkozását fejezi ki a véres haború fölül, a mely két civilizált nemzet közt Afrika-ban kiötört és sárosan megkördül Mac Kintyre elnököt, hogy a haború igényben legyen köze. Brüsszelben és a vidéken nyilvános betyeken ívetek állíttanak ki aláírások gyűjtése végett. Azonkívül felszólítják a közönséget, hogy hozzájárulást jelentse be a béke-egyesület titkárságánál.

Hamburg, jan. 5.
A Hamburgischer Correspondent egy tegnapi föloldott durban táviratot közöl, a mely szerint az angol hatóságok azt hiszik, hogy a Bundsrath nevű német gőzhajón csempészés van. A hajót valószínűleg kiförtik, hogy rakományát megvizsgálják.

London, jan. 5.
A Reuter-ügynökségnek jelenli Cooks-farmból (Belmont mellett) és hó 4-iki kelettel: Az a búr sereg, a melyet Pícher ezredes és hó 1-én Sunnyside mellett szölvett, körülbelül 150 emberből állott, a kik közül 45 fogszága jutott és körülbelül 30 elesett és megsebesült. Hír szerint tegnap este egy magersfontaini búr csapat megszállta Sunnysidet. Határozott jelentés azonban nem érkezett.

London, jan. 5.
Midőn az anyaországból, Egyiptomból, Kretától és Indiából küldött segélycsapatok 1899. október végén érkeztek a harczerre, Natalban 12,000, Fokföldön 5200 ember volt. Ezekkel kellett a háború első részét megvívni. November 11-étől körülbelül december 10-ig megérkezett még a mozgósított első hadtest 39,900 emberrel s helyőrségi csapatok 9400 emberrel; továbbá 2500 ember a tengerészettől s a különböző gyarmatokból 1000 ember. Összesen tehát 70,000 katonából álló rendszer sereg. December elején a megértesítés szöglő szabadsapatok Natalban 3500, a Fokföldön és Rhodasiában 8000 harcoszt mutattak föl; az összes haderő tehát 81,500 katoná volt. Az angolok azonkívül számos felér és néger lövet használnak vezetékül. Ez a nagy szám azonban alaposan összehal, ha számba vesszük az első sorban harcoló csapatokat. A 7000 emberből álló rendszer csapatoknál legalább egy nyolczada nem vehető harcoszt számba, mert ezek utászok, betegpolok és a körházi személyzet-hez tartoznak. A helyőrségi csapatok meg nem eleget; legalább 15,000 emberre van szükség. A 7000 ember veszteséget, 9000 nem harcoszt s 15,000 főre rugó helyőrséget leszámítva, tehát tulajdonképeni hadi operációra 50,000 katoná használható csak. Ezek nagy része ozlanak: Buller tábornoknál van 19,000, Whitellé 9000, Meibienellé 12,000 és Gatacre-French tábornoknál 10,000 ember.

A haború harmadik részére Anglia négy hadosztályt mozgósított. Az 5-ik most talán megérkezett, a 6-ik tengeren van még s valószínűleg csak hó közepé felé érkezik meg rendeltetési helyére; a 7-ik körülbelül három héttel később jut el Dél-Afrika-ba; végül a 8-ik hadtestet csak most szervezik. E négy hadtest összesen 37,380 angol katonát foglal magában, a kiket mind fel lehet használni. Velök a felhasználható rendszer seregek létszáma 87,400 emberre emelkedik, feltéve, hogy semmiféle betegség nem pusztít majd a legénység közt. Ha végül ehhez hozzávesszük az anyaországból és Gibraltárból idekü-

A Reuter-ügynökség jelenli Fokvárosból é hó 4-ről: Hivatalos távirat szerint French tábornok külön kérésére gárda-lovaságot és tábori úteget, valamint az Essex-ezred egy zászlóját küldtek ki a tábornok időleges támogatására.

Babington tábornok csapata visszatért a moederriveri táborba. E csapat nem volt abban a helyzetben, hogy önálló akcióit folytasson és feladata csak az volt, hogy Pícher ezredes osztályát fedezze.

Pietermaritzburg, jan. 5.
A „Times of Natal” jelenli Nondweniből: A bszállattal épnek a vágóútv, hogy a búrökök szembeszállhassanak. Midőn híre jött, hogy a búrok támadásra készülnek, 200 zulu felajánlotta szolgálatait az angol hatóságoknak. A bszállottok öhséget szenvednek. Egy 400 fónyi csoport behatolt egy bsztraktárba és 120 zsák lisztet rabolt el.

Berlin, jan. 5.
Nagy felháborodást okozott az angol kormány az a válasza, hogy mindaddig nem adhat felvilágosítást, a míg hatóságai Adenből és Durbanból nem közöltek a szükséges magyarázatokat. Érthetetlen az az eljárás amad is inkább, mert a kábel-összeköttetés kizárólag angol kézben van s így a felvilágosítások rég megjöhettek volna, a lefoglalt hajók rakományait is meg lehetett volna vizsgálni. A kele-afrikai német hajóközlekedési igazgatónál jobban kinyilatkoztatnia, hogy a hajókban nem volt csempészett áru, ha csak Lisszabonban nem váltak rá.

A portugál kormány itteni követe tudatja, hogy Portugália hivataloslag fog hivataloslag Angolsorság eljárása ellen.
Bécs, jan. 5.
A Herceg gőzhajón, a melyről azt hiszik, hogy az angolok zár alá fogták, a vöröskereszt-egyesület antwerpeni kiküldetén kívül, egy német egészségügyi csapat és egy dr. Abrecht Florian nevű bécsi orvos is utazott Transzváliába.

VIDÉK.

Szoocialista képviselőtestület. Gyulafehérváron, híemegéri körjegyzékben most voltak a községi képviselő-testületi választások, melyek a szocialista-párt jelöltjeinek teljes győzelemmel végződtek. Mind a négy jelöltnek nagy többséggel megválasztották s soraközlő választók meg a bírói, pénzügyi és eszközököt is. Ugyanakkor voltak az iskolai választások is, melynél szintén a szocialisták győztek.

ÚJDONSÁGOK.

Lapunk legközelebbi száma vasárnap reggel jelenik meg.
— Tisztelettel felbírjuk azokat a t. előförlőket, a kiknek elapzása december 31-án lejárt, hogy azt mielőbb megújítsák szavazásukon, nehogy a lap szövevényesen fenntartásuk általjon be.

Előfizetési árak:

Egész évre	40 k. — f.
Negyedévre	10 —
Egy hóra	3 — 60

Külföldi ügyekben ajánljuk, hogy hazánk legszébb és legjelentősebb divatlapjainak: a „Dirty” és „Dárs”-nak kiadójától, a Magyarországi Képművelési Központtól (Budapest) megrendeljük a legújabb és legérdekesebb divatlapot, melynek egy egész évre 4 forintért, félre 2 forintért, negyedévre 1 forintért rendelhetők meg. Az előfizetési díjak az „Érdekes” előfizetésével egy utóvonalon befizethetők.

— **Sceneyi hívek.** A Cumberland hercegi pár Gyugy Vámos herceggel és Maria Luiza hercegnővel Gimundinből Penzingbe érkeztek. — Ambro vokalmán osztrák-magyar követ tegnapi Triestből az Imperatore Lovyözösnös Yokohama-ba indult. — Szombathelyi Albert rendőrnagys, a III. kerületi kapitánytag vezetője Adházból visszatért a fővárosba, s rövid idő múlva atvezői ismét hivatalának vezetője.

— **Újveli üdvözlések az udmárnál.** Szék Kálmán miniszterelnök mostani Bécsben időse alatt az új év alkalmából üdvözlögni fog a királyi ház tagjait. Gróf Apponyi Lajos magyarországi udvarnag és Böösé érkezett, hogy szintén üdvözlöje a királyi ház tagjait az új év alkalmából.

— **Milan király Szent-Iván.** Milan szerb király — mint megírta — tegnapelőtt Szent-Ivára érkezett, hogy résztvegyen gróf Zichy Jenő választáson. A vasuti állomáson a házigađa fogadja királyi vendéget, a kit a szentiváni kastély előcsarnokában a meghívott vadászpartizánok üdvözölt. Rövid villaszerelő után a feleségének megkezdte a vadászatot, a mely elteleltang tartott és igen szép eredménnyel végződött. Este 6 órakor nagy ebéd volt, a melyen a házigađa Sandor királyt és Szerbiát elvette, Milan pedig megkezdte a szöve vendégjátékát, Magyarország ünnelté polarkat. Tegnapi é ma folytatják a vadászatot, a melyen sok szerence kísérte a touni vadászok legyvertel. Milan király ma este Budapestre érkezett, azonban holnap laudat visszatér Szent-Ivára, a hol január 10-ig marad. A vadászpartizán tagjai a házigađa és Milan királyt kívül: a házigađa fia, gróf Zichy Rafael, Constantinosz Sandor, az I. szerb gárdalásúztöröz parancsnok, Ghyczy Béla altábornagy, báró Fritsch Paul főispán haly, Elmérrel, sz. gróf Zichy János orsz. képviselő, gr. Zichy Ödön, báró Rottenthal Henrik, Elék Gusztáv ezredes, Gency Albert, Maszlány Lajos orsz. képviselő, Boda Sándor birtokos, Árvos Sándor gyáros, Scherer Camillo nyug. törvénykezői bíró, Vitézy József, a Vörösmarty-kör igazgatója. A vadászatnak eddigi eredménye: 770 db nyúl, 289 db fácán, 28 db fogoly, 1 db róka, 3 db vérese, 2 db karvaly, 3 db sólyom.

— **Legett gróf kastély.** Sopronban ma nagy tűzvész pusztított. Gróf Scsóchny Kálmán pompás kastélya kigyulladt és minden öltási kiserlet dacára földig égelt. A veszedelem úgy keletkezett, hogy az egyik kályhából kipattant egy szikra és meggyújtotta a szőnyegot. A lángok oly gyorsan harapodtak tovább, hogy a mikor a tűzet észre vették, a lángok már a tetőt nyaldoták. A tűzoltóság, az uradalmi cseleség és a lakosság teljes erővel fogott az oltáshoz, faradozásokat azonban nem koronázta siker. A veszedelem egyre tovább terjedt és csakhamar az egész gyönyörű kastély lángokban állott. A kastély termeiben elhelyezett pompás bútorok, draga festmények és műkincsek mind a lángok marlakalult estek. A kár körülbelül négy millió koronára rug, mert csak a helyő berendezés három millió koronára volt biztosítva.

— **Frank Leó szőlőháza.** Frank Leónak, a francia kommuné magyar stülösetű miniszterének Ó-Budán lévő szőlőházát az ó-budai szocialisták emléktáblával készítnék megjelölni, a melyet nagyobb ünnepség kíséretében hó 29-én fognak leleplezni.

értékekben jegyeztek, a mi a nemzetközi értékek forgalmában nem kis mértékben zavarólag hatott. A...

A kamarai jelentések. A kereskedelmiügyi miniszteriumban ma délelőtt volt az első kereskedelmi...

Déli tőzsde. A déli tőzsde szilárd maradt. Berlin szintén kielégítő jegyzéseket küldött. Osztrák hitelrészvény...

Arfolyamok általános emelkedése nem következett be, részint a kivitel államok csekély vásárlásai, részint pedig...

hálózat ugyancsak arra a felhívásra. Messzire vezetett az kérdés. De röviden is el lehet intézni, ha az illető...

A tőzsde helyzetében a héten, mely különben is nagyon csonka volt, semmi sem változott. A forgalom...

A kamarai jelentések. A kereskedelmiügyi miniszteriumban ma délelőtt volt az első kereskedelmi...

Déli tőzsde. A déli tőzsde szilárd maradt. Berlin szintén kielégítő jegyzéseket küldött. Osztrák hitelrészvény...

Arfolyamok általános emelkedése nem következett be, részint a kivitel államok csekély vásárlásai, részint pedig...

hálózat ugyancsak arra a felhívásra. Messzire vezetett az kérdés. De röviden is el lehet intézni, ha az illető...

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE.

Január 5.

Gabonafőzsde. Múltán Amerika teljesen változatlan maradt és nálunk az irányzat egyfolytában rendkívül lankas, az annak a bizonyításra, hogy az áruhányadatok nem valami külföldi benyomások, hanem — sajnos — közle...

A mai készváruipiacok elvett mindössze 8000 meterméza buza 5 krajczárral csökkent árakon. — Eladottak:

- Buza, Tiszaváradtói: 3650 mm. 80 kg. 8.90 k., 100 mm. 7.95 k., 100 mm. 7.84 k., 7.85 k., 200 mm. 7.55 k., 7.60 k., 200 mm. 7.4 k., 7.80 k., 200 mm. 7.25 k., 7.20 k., mind három hónapra. Pestmegyerideki: 100 mm. 7.9 k., 7.80 k., 100 mm. 7.9 k., 7.9 k., 7.75 k., 200 mm. 7.9 k., 7.9 k., 7.75 k., 100 mm. 7.5 k., 100 mm. 7.75 k., 7.65 k., mind három hónapra. Öbesei: 1000 mm. 7.4-2 kg. 7.65 k., három hónapra. Lohere: 50 mm. 68 k., tiszaváradtói, 20 mm. 69 k., tiszaváradtói, 180 mm. 66 k., erdői, 27 mm. 70 k., 20 mm. 67 k. Rozs: 500 mm. 6.80 k., parits, I. rendű, 200 mm. 6.07 k., k. keszpenyefűtés mellett. Zab: 200 mm. 5.10 k., parits, 200 mm. 5.02 k., kocsiba. A határidőpiacon ismét meglehetősen élénk volt a forgalom, az árak — természet kivétel — erősebb hanyatlásokat szenvedtek. — Kötötték: Doleitok: Szokványbuza áprilisra 7.78, 7.79, 7.74 k. Szokványbuza októberre 7.93, 7.88, 7.89 k. Szokványrozsa októberre 6.38, 6.40, 6.38 k. Tengeri májusra 4.94, 4.90 k. Szokványzab áprilisra 5., 5.02 k. (Az árak koronáértékben 50 kilóért értendők.) Déli tőzsde 1 óra 30 perces hivatalosan záróárak: Buza tavaszra ft. 7.76 — 7.77 Buza oszre ft. 7.92 — 7.93 Ross tavaszra ft. 6.39 — 6.40 Ross oszre ft. 6.46 — 6.47 Zab tavaszra ft. 5. — 5.01 Tengeri májusra ft. 4.92 — 4.93 Repeze augusztusra — szeptemberre ft. 11.70 — 11.80 Terménytőzsde. Termények díjtelenségek. Nyers szesz jegyez: 36 k. pénz és 36.50 k. áru. Értéktőzsde. Bányadt párisi jegyzések az angol-német hajókönfliktus dacára a mai értéktőzsde mégis bátorosan hangulatos arklodott. A spekulációt ma elsősorban a kedvezőbb pénzügyi helyzet, másrészt Londonban a magánkamatlak 4% százaléka miatt, másrészt az, hogy Bécsben a bányáértékek piacán kedvező hangulat uralkodik. A nemzetközi értékek mérsékelt emelkedtek. A helyi értékek közül a budapesti közúti vasút részvényei urán mutatkoztak emelkedő arfolyamok mellett nagyobb érdeklődés. Eltőzsde. A párisi bányadt jegyzések dacára az eltőzsde meglehetősen szilárd irányzat uralkodott, mert a bécsi bányapiacon erős javulás állott be és a pénzügyi helyzet folytatlag kedvező. — Kötötték: Osztrák hitelrészvény 742.—, 744.20-ig, magyar hitelbank 740.—, 742.—, osztrák-magyar államvasút 632.50—635-ig, rimamurányi vasúti 669.—, 670.—, közúti vasút 346.—, 348-ig. 11 óra 30 perces záróárak: Osztrák hitelrészvény 743.80—744.—, magyar hitelbank 742.—, 743.—, magyar leszámloló- és pénzváltóbank 502.—, 503.—, magyar ipar- és kereskedelmi bank 197.50—199.—, magyar jelzáloghitelbank II. kib. 456.—, 457.—, osztrák-magyar államvasút 636.—, 635.50-ig, rimamurányi vasúti 671.—, 670.—, közúti vasút 659.—, 660.50-ig. — Helyi értékekben költötték: Hazai bank 217, kereskedelmi bank 2780, szőlőparányi közszabvány 606, fővárosi takarékpénztár 2320, királyi szőlő 14—15, Schlick 320. 1 óra 30 perces záróárak: Osztrák hitelrészvény 745.—, 745.40-ig, magyar hitelbank 742.—, 743.—, magyar leszámloló- és pénzváltóbank 502.—, 503.—, magyar ipar- és kereskedelmi bank 197.50—199.—, magyar jelzáloghitelbank II. kib. 456.—, 457.—, osztrák-magyar államvasút 636.—, 635.50-ig, rimamurányi vasúti 668.—, 669.—, magyar koronajáradék 94.50—94.60-ig, közúti vasút 660.—, 661.—, városi villamos vasút 346.—, 348-ig. Prémium-üzlet: Díjtelenségek: osztrák hitelrészvény holnapra 5—6.— k., nyolc napra 14—16 k., január végére 24—26 k. Utőtőzsde. Az utőtőzsde kedvezőbb berlini jelentésekre szilárd volt. — Kötötték: Osztrák hitelrészvény 745.20—747.20-ig, magyar hitelbank 743.—, 745.—, osztrák-magyar államvasút 635.—, 636.50-ig, rimamurányi vasúti 671.—, 671.—, közúti vasút 659.—, 661.—, városi villamos vasút 346.—, 348-ig. 4 órákor záróárak: Osztrák hitelrészvény 747.—, 747.20-ig, magyar hitelbank 745.—, 745.50-ig, magyar leszámloló- és pénzváltóbank 502.—, 503.—, magyar ipar- és kereskedelmi bank 197.50—199.—, magyar jelzáloghitelbank II. kib. 456.—, 457.—, osztrák-magyar államvasút 636.—, 636.50-ig, rimamurányi vasúti 670.50—671.—, magyar koronajáradék 94.50—94.60, közúti vasút 361.—, 361.50, városi villamos vasút 346.—, 347.—, 347.—. Sertés kereskedelmi oszarnok. Budapest-Kőbánya. Kőbánya, jan. 5. A) Hízott sertésárak: I. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz 82—83 f. Öreg közep 84—85 f. Fialat nehéz 85—88 f. Fialat közep 84—85 f. Fialat könnyű 82—84 f. II. Magyar szedett: Nehéz — f. Közep — f. Könyű — f. III. Romániai: Nehéz — f. Közep — f. Könyű — f. IV. Romániai eredeti (Stachl): Nehéz — f. V. Szerbiai: Nehéz 83—85 f. Közep 82—83 f. Könyű 80—82 f. Megjegyzés: A fent jegyzett árak suly szerint és pedig a számszerű levonások mellett, egy kilogramm sárga trágya, 100 kilogramm erdőmész, Szokszászter, a hízott sertésárak (brutto) súlyából az ételre páronként 45 kg. vonatkozó. A sertés árakból a vevő javára 4 százalékos vonatkozó. — A sertés árakhoz azonosul az a teljes (elő) sulya vétele irányszava. Sertésárak: 1900. év jan. 3. napján volt készlet 25356 db, 1900. jan. 4. én felhagyott 467 db, jan. 4. napján elszállított 725 db, jan. 5. napján maradt készletben 25093 db. A hízott sertés árleírányszava: Csendes. Budapesti sertés-konsumvásár. A fenezvárosi petroleum-áraknál levő székely-árusok sertés-konsumvásárát jegyezzék január 4-én. Előző napról visszamaradt 280 db felhagyta, 732, összes felhagyott 1132. Budapesti fogászati elszállított 926, eladatlannal visszamaradt 196. Napjaink 120—180 kg. sulyban 76—82 f. ig. 220—286 kg. sulyban 70—84 f. ig. 320—380 kg. sulyban 78—84 f. ig. Öreg nehéz 78—82 f. ig. Malczok 80—82 f. ig. A vásár hangulata élénk volt. BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE. Bécs, jan. 5. (Az Egyetértés távirata.) A mai eltőzsde sokkal nyugodtabb hangulattal nyílt meg, egyrészt a külföldi tőzsdék jobb estű arfolyamai, másrészt a pénzügyi helyzet javulása miatt. A forgalom azonban igen szűk mértékben mozgott az ennek következtében az arfolyamok sem javulhattak jelentősen, kivéve a gőzhajózási részvényeket, melyeket altholt magyar számlára is élénken vásároltak. Az a hír terjedt el, hogy a vállalatok a magyar kormány megveszi. Járékokat ma élénkebben keresték. Valuták nem változtak. 11 órákor záróárak: Osztrák hitelrészvény 332.30, magyar hitelbank 185.25, angol bank 134.75, unionbank 153.50, bank-egyesület 135.75, Landerbank 116.—, osztrák-magyar államvasút 132.—, deli vasút 26.30, alpesi bányarészvények 271.75, rimamurányi vasúti 334.50, török sorsjegyek 126.—, német birodalmi márká 118.16/100, ulfőr. A déli tőzsdén élénkebb forgalom mellett az arfolyamok még inkább megszilárdultak. Jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 332.80, magyar hitelbank 185.50, Landerbank 116.—, unionbank 153.50, angol bank 125.—, bank-egyesület 136.—, tramway 144.50, osztrák-magyar államvasút 132.40, deli vasút 26.30, elbavogyi vasút 124.—, északnyugati vasút 119.50, török dohányrészvények 129.—, alpesi bányarészvények 272.—, rimamurányi vasúti 334.50, prágai vasút 336.—, majusi járadék 99.—, magyar koronajáradék 94.45, török sorsjegyek 126.50, német birodalmi márká 118.15. A forgalom később ismét igen szűk mértékben mozgott, de az arfolyamok igen szilárd maradtak. A deli tőzsdén magyarforgalomban a déli tőzsde zárlata után maradt: Osztrák hitelrészvény 332.30, magyar hitelbank 185.50, angol-osztrák bank 125.—, bank-egyesület 135.75, Unionbank 155.—, Landerbank 116.—, osztrák-magyar államvasút 132.30, deli vasút 26.30, elbavogyi vasút 124.—, északnyugati vasút 119.25, török dohányrészvény 129.—, alpesi bányarészvények 272.—, rimamurányi vasúti 334.50, prágai vasút 336.—, majusi járadék 99.—, magyar koronajáradék 94.45, török sorsjegyek 126.50, német birodalmi márká 118.15. BÉCSI GABONAFŐZSDE. — Az Egyetértés tudósítójától. Bécs, jan. 5. Az enyhé időjárás és az argentinai új gabonának új mennyisége, mint minőség tekintetében kedvező volta a világpiacon bémítolg hatott, annál is inkább, mert a piacokon ünnepi esend uralkodott mindenfelé. Mindazonáltal a számtelen piacok legnagyobb részén e héten az arfolyamok emelkedésként voltak. Ez a jelenség arra a körülményre vezethető vissza, hogy a szállítási kevesebbet s ez által az ellenőrizhető tényleges készlet apadás a fogyasztást beszerzésekre készlete. Azonban

Sertés kereskedelmi oszarnok.

Budapest-Kőbánya.

Kőbánya, jan. 5. A) Hízott sertésárak: I. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz 82—83 f. Öreg közep 84—85 f. Fialat nehéz 85—88 f. Fialat közep 84—85 f. Fialat könnyű 82—84 f. II. Magyar szedett: Nehéz — f. Közep — f. Könyű — f. III. Romániai: Nehéz — f. Közep — f. Könyű — f. IV. Romániai eredeti (Stachl): Nehéz — f. V. Szerbiai: Nehéz 83—85 f. Közep 82—83 f. Könyű 80—82 f. Megjegyzés: A fent jegyzett árak suly szerint és pedig a számszerű levonások mellett, egy kilogramm sárga trágya, 100 kilogramm erdőmész, Szokszászter, a hízott sertésárak (brutto) súlyából az ételre páronként 45 kg. vonatkozó. A sertés árakból a vevő javára 4 százalékos vonatkozó. — A sertés árakhoz azonosul az a teljes (elő) sulya vétele irányszava. Sertésárak: 1900. év jan. 3. napján volt készlet 25356 db, 1900. jan. 4. én felhagyott 467 db, jan. 4. napján elszállított 725 db, jan. 5. napján maradt készletben 25093 db. A hízott sertés árleírányszava: Csendes. Budapesti sertés-konsumvásár. A fenezvárosi petroleum-áraknál levő székely-árusok sertés-konsumvásárát jegyezzék január 4-én. Előző napról visszamaradt 280 db felhagyta, 732, összes felhagyott 1132. Budapesti fogászati elszállított 926, eladatlannal visszamaradt 196. Napjaink 120—180 kg. sulyban 76—82 f. ig. 220—286 kg. sulyban 70—84 f. ig. 320—380 kg. sulyban 78—84 f. ig. Öreg nehéz 78—82 f. ig. Malczok 80—82 f. ig. A vásár hangulata élénk volt. BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE. Bécs, jan. 5. (Az Egyetértés távirata.) A mai eltőzsde sokkal nyugodtabb hangulattal nyílt meg, egyrészt a külföldi tőzsdék jobb estű arfolyamai, másrészt a pénzügyi helyzet javulása miatt. A forgalom azonban igen szűk mértékben mozgott az ennek következtében az arfolyamok sem javulhattak jelentősen, kivéve a gőzhajózási részvényeket, melyeket altholt magyar számlára is élénken vásároltak. Az a hír terjedt el, hogy a vállalatok a magyar kormány megveszi. Járékokat ma élénkebben keresték. Valuták nem változtak. 11 órákor záróárak: Osztrák hitelrészvény 332.30, magyar hitelbank 185.25, angol bank 134.75, unionbank 153.50, bank-egyesület 135.75, Landerbank 116.—, osztrák-magyar államvasút 132.—, deli vasút 26.30, alpesi bányarészvények 271.75, rimamurányi vasúti 334.50, török sorsjegyek 126.—, német birodalmi márká 118.16/100, ulfőr. A déli tőzsdén élénkebb forgalom mellett az arfolyamok még inkább megszilárdultak. Jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 332.80, magyar hitelbank 185.50, Landerbank 116.—, unionbank 153.50, angol bank 125.—, bank-egyesület 136.—, tramway 144.50, osztrák-magyar államvasút 132.40, deli vasút 26.30, elbavogyi vasút 124.—, északnyugati vasút 119.50, török dohányrészvények 129.—, alpesi bányarészvények 272.—, rimamurányi vasúti 334.50, prágai vasút 336.—, majusi járadék 99.—, magyar koronajáradék 94.45, török sorsjegyek 126.50, német birodalmi márká 118.15. A forgalom később ismét igen szűk mértékben mozgott, de az arfolyamok igen szilárd maradtak. A deli tőzsdén magyarforgalomban a déli tőzsde zárlata után maradt: Osztrák hitelrészvény 332.30, magyar hitelbank 185.50, angol-osztrák bank 125.—, bank-egyesület 135.75, Unionbank 155.—, Landerbank 116.—, osztrák-magyar államvasút 132.30, deli vasút 26.30, elbavogyi vasút 124.—, északnyugati vasút 119.25, török dohányrészvény 129.—, alpesi bányarészvények 272.—, rimamurányi vasúti 334.50, prágai vasút 336.—, majusi járadék 99.—, magyar koronajáradék 94.45, török sorsjegyek 126.50, német birodalmi márká 118.15. BÉCSI GABONAFŐZSDE. — Az Egyetértés tudósítójától. Bécs, jan. 5. Az enyhé időjárás és az argentinai új gabonának új mennyisége, mint minőség tekintetében kedvező volta a világpiacon bémítolg hatott, annál is inkább, mert a piacokon ünnepi esend uralkodott mindenfelé. Mindazonáltal a számtelen piacok legnagyobb részén e héten az arfolyamok emelkedésként voltak. Ez a jelenség arra a körülményre vezethető vissza, hogy a szállítási kevesebbet s ez által az ellenőrizhető tényleges készlet apadás a fogyasztást beszerzésekre készlete. Azonban

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDEK.

Berlin, jan. 5. (Az Egyetértés tudósítójának távirata.) A tegnapi nyugati tőzsdéket ellenkezőleg itt szilárd volt a hangulat, aminek hozzájárult a newyorki tőzsde tegnapi jó irányzata is. Kedvezően hatott az az eddig meg nem erősített hír is, hogy a Bundesratu nevű nemet gőzöst feloldották a zár alól. A spekuláció köhögés bányarészvényekben felfedezéket végzett, a minnek következtében ezek az értékpapírok részben javultak a tegnapi hanyatlásból. Bankok szintén javultak. A járadékpiac is javult. A második tőzsdében az irányzat tartotta magát, mert Londonból is meglehetősen szilárd arfolyamokat jelentettek. Dortmund-gronau részvények 3/4-ek emelkedtek. A társaság hat millió márká értékű részvényeket szándékozik kibocsátani a már elhatározott elsőbbségek helyett. Magánleszámlolási kamatláb 5 1/2%.

Külföldi árutőzsdék.

Záróárak jegyeztek: 4-2% papíráradék 98.75, 4 1/2% osztrák aranyjáradék 98.75, magyar koronajáradék 94.10, osztrák-magyar államvasút 135.25, bécsi váltóár 84.45, magyar vasúti beruh. kölcsön 119.75, Disconto Commandit 192.—, általános villamosági Edison 254.10, Gelsenkirchen 189.10, Laura-kohó 252.75, 4-2% osztrák aranyjáradék 98.10, 4 1/2% osztrák aranyjáradék 97.90, osztrák hitelrészvény 233.25, deli vasút 28.80, orosz bankjegyek 216.25, 4 1/2% osztrák aranyjáradék 99.10, olasz járadék 93.50, Dynamit Trist 155.40, harpeni 202.10. Szállár. Berlin, január 5. (Utőtőzsde.) Osztrák hitelrészvény 233.40, osztrák-magyar államvasút 135.10, osztrák deli vasút 28.75. Szállár. Frankfurt, január 5. (Esti tőzsde.) Osztrák hitelrészvény 233.40, osztrák-magyar államvasút 135.30, osztrák deli vasút 29.30. Hamburg, január 5. (Esti tőzsde.) Osztrák hitelrészvény 233.20, Csendes. Hamburg, január 5. (Zárt.) Magyar aranyjáradék 97.75, osztrák aranyjáradék 98.50, osztrák aranyjáradék 97.90, osztrák hitelrészvény 233.10, osztrák 1890-as állami sorsjegy 141.50, osztrák-magyar államvasút 135.—, osztrák deli vasút 28.50, olasz járadék 93.60-Nyugot. Paris, január 5. (Az Egyetértés tudósítójának távirata.) 3 óra 20 perces záróárak: 3 1/2% francia járadék 94.40, 3 1/2% osztrák aranyjáradék 98.25, osztrák aranyjáradék 98.25, osztrák aranyjáradék 98.—, olasz járadék 94.40, osztrák deli vasút 160.—, Banque de Paris 1105, ottomán bank 501.—, Szállár. London, január 5. (Mégnyitási) 2 1/2% angol consols 98 1/2. London, január 5. (Zárt.) 2 1/2% angol consols 99.25, spanyol járadék 65.45, 4 1/2% osztrák aranyjáradék 99.—, 4 1/2% osztrák aranyjáradék 99.—, olasz járadék 94.10, Canada-delit vasút 63 1/2, ezüst 27 1/2, leszámlolási kamatláb 4 1/2, Szállár. KÜLFÖLDI ÁRUTŐZSDEK. Prága, jan. 5. Nyerszeccor Auszsiagon azonnal átveve 24 k. 25 f. február 24 k. 35 f., sűrűmótt készíru Prágában 84 k. Triszt, január 4. Nyerszeccor azonnal átveve 26—27 k., január—májusra 26 1/2—27 k. Hamburg, jan. 5. Kávé folyó óra 40 1/2, májusra 35.—, szeptemberre 36.—, decemberre 36 1/2, filler tonfontok. Havre, jan. 5. Kávé folyó óra 40 1/2, frank, négy hónapra 41 1/2, frank. Hamburg, január 4. Petroleum helyben 8.35 márká. Antwerpen, január 4. Petroleum 8.25 frank. Berlin, jan. 5. (Gabonapiac.) Az üzlet olyan csendes volt, hogy határozott hangulatról szó sem lehetett. Buza és rozs szállítási ára tartotta magát. Zab szintén. Az idő kőds. Berlin, január 5. Szez 47.40. Köln, január 5. Olaj 55.—. Borzónia, január 5. Buza 15.—, 14.90, rozs 14.—, zab 12.10, repeze 21.90, tengeri 13.—. Paris, január 4. Nyerszeccor 26.75—27.75. Fehér cukor folyó óra 28.375, február 28.625, március 28.100, négy óra 29.25, május 29.75. Finomított 103.——103.50. Paris, jan. 5. Buza folyó óra 18.30, február 18.45, március—április 18.75, március 19.00, február 19.—, szállár; rozs folyó óra 13.90, február 13.90, március—április 13.90, március 14.00, február 13.90, nyugot; liszt fleur de Paris folyó óra 24, február 24.25, március—április 24.75, március 24.75, március 25.30, állandó; repece folyó óra 56.—, február 56.25, március—április 56.50, május 56.75, február 57.—, március—április 57.75, május 58.—, nyugot. Idő: boris. London, január 5. (Gabonapiac.) Az irányzat általában állandó. Az árak változatlanok. Városi liszt 32—28 sh. (eladók). Tengeri 18 sh. Behoztat: buza 10.000, árpa 5000, zab 50.000 q. — Az idő: derült. Pétervár, január 4. Rossz január 6.56. Bréma, január 4. Petroleum helyben 8.45 márká.

Külföldi értéktőzsdék.

Berlin, jan. 5. (Az Egyetértés tudósítójának távirata.) A tegnapi nyugati tőzsdéket ellenkezőleg itt szilárd volt a hangulat, aminek hozzájárult a newyorki tőzsde tegnapi jó irányzata is. Kedvezően hatott az az eddig meg nem erősített hír is, hogy a Bundesratu nevű nemet gőzöst feloldották a zár alól. A spekuláció köhögés bányarészvényekben felfedezéket végzett, a minnek következtében ezek az értékpapírok részben javultak a tegnapi hanyatlásból. Bankok szintén javultak. A járadékpiac is javult. A második tőzsdében az irányzat tartotta magát, mert Londonból is meglehetősen szilárd arfolyamokat jelentettek. Dortmund-gronau részvények 3/4-ek emelkedtek. A társaság hat millió márká értékű részvényeket szándékozik kibocsátani a már elhatározott elsőbbségek helyett. Magánleszámlolási kamatláb 5 1/2%.

Külföldi árutőzsdék.

Záróárak jegyeztek: 4-2% papíráradék 98.75, 4 1/2% osztrák aranyjáradék 98.75, magyar koronajáradék 94.10, osztrák-magyar államvasút 135.25, bécsi váltóár 84.45, magyar vasúti beruh. kölcsön 119.75, Disconto Commandit 192.—, általános villamosági Edison 254.10, Gelsenkirchen 189.10, Laura-kohó 252.75, 4-2% osztrák aranyjáradék 98.10, 4 1/2% osztrák aranyjáradék 97.90, osztrák hitelrészvény 233.25, deli vasút 28.80, orosz bankjegyek 216.25, 4 1/2% osztrák aranyjáradék 99.10, olasz járadék 93.50, Dynamit Trist 155.40, harpeni 202.10. Szállár. Berlin, január 5. (Utőtőzsde.) Osztrák hitelrészvény 233.40, osztrák-magyar államvasút 135.10, osztrák deli vasút 28.75. Szállár. Frankfurt, január 5. (Esti tőzsde.) Osztrák hitelrészvény 233.40, osztrák-magyar államvasút 135.30, osztrák deli vasút 29.30. Hamburg, január 5. (Esti tőzsde.) Osztrák hitelrészvény 233.20, Csendes. Hamburg, január 5. (Zárt.) Magyar aranyjáradék 97.75, osztrák aranyjáradék 98.50, osztrák aranyjáradék 97.90, osztrák hitelrészvény 233.10, osztrák 1890-as állami sorsjegy 141.50, osztrák-magyar államvasút 135.—, osztrák deli vasút 28.50, olasz járadék 93.60-Nyugot. Paris, január 5. (Az Egyetértés tudósítójának távirata.) 3 óra 20 perces záróárak: 3 1/2% francia járadék 94.40, 3 1/2% osztrák aranyjáradék 98.25, osztrák aranyjáradék 98.25, osztrák aranyjáradék 98.—, olasz járadék 94.40, osztrák deli vasút 160.—, Banque de Paris 1105, ottomán bank 501.—, Szállár. London, január 5. (Mégnyitási) 2 1/2% angol consols 98 1/2. London, január 5. (Zárt.) 2 1/2% angol consols 99.25, spanyol járadék 65.45, 4 1/2% osztrák aranyjáradék 99.—, 4 1/2% osztrák aranyjáradék 99.—, olasz járadék 94.10, Canada-delit vasút 63 1/2, ezüst 27 1/2, leszámlolási kamatláb 4 1/2, Szállár. KÜLFÖLDI ÁRUTŐZSDEK. Prága, jan. 5. Nyerszeccor Auszsiagon azonnal átveve 24 k. 25 f. február 24 k. 35 f., sűrűmótt készíru Prágában 84 k. Triszt, január 4. Nyerszeccor azonnal átveve 26—27 k., január—májusra 26 1/2—27 k. Hamburg, jan. 5. Kávé folyó óra 40 1/2, májusra 35.—, szeptemberre 36.—, decemberre 36 1/2, filler tonfontok. Havre, jan. 5. Kávé folyó óra 40 1/2, frank, négy hónapra 41 1/2, frank. Hamburg, január 4. Petroleum helyben 8.35 márká. Antwerpen, január 4. Petroleum 8.25 frank. Berlin, jan. 5. (Gabonapiac.) Az üzlet olyan csendes volt, hogy határozott hangulatról szó sem lehetett. Buza és rozs szállítási ára tartotta magát. Zab szintén. Az idő kőds. Berlin, január 5. Szez 47.40. Köln, január 5. Olaj 55.—. Borzónia, január 5. Buza 15.—, 14.90, rozs 14.—, zab 12.10, repeze 21.90, tengeri 13.—. Paris, január 4. Nyerszeccor 26.75—27.75. Fehér cukor folyó óra 28.375, február 28.625, március 28.100, négy óra 29.25, május 29.75. Finomított 103.——103.50. Paris, jan. 5. Buza folyó óra 18.30, február 18.45, március—április 18.75, március 19.00, február 19.—, szállár; rozs folyó óra 13.90, február 13.90, március—április 13.90, március 14.00, február 13.90, nyugot; liszt fleur de Paris folyó óra 24, február 24.25, március—április 24.75, március 24.75, március 25.30, állandó; repece folyó óra 56.—, február 56.25, március—április 56.50, május 56.75, február 57.—, március—április 57.75, május 58.—, nyugot. Idő: boris. London, január 5. (Gabonapiac.) Az irányzat általában állandó. Az árak változatlanok. Városi liszt 32—28 sh. (eladók). Tengeri 18 sh. Behoztat: buza 10.000, árpa 5000, zab 50.000 q. — Az idő: derült. Pétervár, január 4. Rossz január 6.56. Bréma, január 4. Petroleum helyben 8.45 márká.

Külföldi értéktőzsdék.

Berlin, jan. 5. (Az Egyetértés tudósítójának távirata.) A tegnapi nyugati tőzsdéket ellenkezőleg itt szilárd volt a hangulat, aminek hozzájárult a newyorki tőzsde tegnapi jó irányzata is. Kedvezően hatott az az eddig meg nem erősített hír is, hogy a Bundesratu nevű nemet gőzöst feloldották a zár alól. A spekuláció köhögés bányarészvényekben felfedezéket végzett, a minnek következtében ezek az értékpapírok részben javultak a tegnapi hanyatlásból. Bankok szintén javultak. A járadékpiac is javult. A második tőzsdében az irányzat tartotta magát, mert Londonból is meglehetősen szilárd arfolyamokat jelentettek. Dortmund-gronau részvények 3/4-ek emelkedtek. A társaság hat millió márká értékű részvényeket szándékozik kibocsátani a már elhatározott elsőbbségek helyett. Magánleszámlolási kamatláb 5 1/2%.

Külföldi árutőzsdék.

Záróárak jegyeztek: 4-2% papíráradék 98.75, 4 1/2% osztrák aranyjáradék 98.75, magyar koronajáradék 94.10, osztrák-magyar államvasút 135.25, bécsi váltóár 84.45, magyar vasúti beruh. kölcsön 119.75, Disconto Commandit 192.—, általános villamosági Edison 254.10, Gelsenkirchen 189.10, Laura-kohó 252.75, 4-2% osztrák aranyjáradék 98.10, 4 1/2% osztrák aranyjáradék 97.90, osztrák hitelrészvény 233.25, deli vasút 28.80, orosz bankjegyek 216.25, 4 1/2% osztrák aranyjáradék 99.10, olasz járadék 93.50, Dynamit Trist 155.40, harpeni 202.10. Szállár. Berlin, január 5. (Utőtőzsde.) Osztrák hitelrészvény 233.40, osztrák-magyar államvasút 135.10, osztrák deli vasút 28.75. Szállár. Frankfurt, január 5. (Esti tőzsde.) Osztrák hitelrészvény 233.40, osztrák-magyar államvasút 135.30, osztrák deli vasút 29.30. Hamburg, január 5. (Esti tőzsde.) Osztrák hitelrészvény 233.20, Csendes. Hamburg, január 5. (Zárt.) Magyar aranyjáradék 97.75, osztrák aranyjáradék 98.50, osztrák aranyjáradék 97.90, osztrák hitelrészvény 233.10, osztrák 1890-as állami sorsjegy 141.50, osztrák-magyar államvasút 135.—, osztrák deli vasút 28.50, olasz járadék 93.60-Nyugot. Paris, január 5. (Az Egyetértés tudósítójának tá

KIS HIRDETÉSEK

Ezen hirdetés rovatban minden szövegezeri beiktatása közönséges petti betűkkel 4 fillérrel, s compact betűkkel 6 fillérrel fizetendő.

Minden hirdetésre felvilágosítás ad a kiadóhivatal ingyen. Címzett elutalt hirdetések minden közzététel után még 60 fill. bélyegilleték is fizetendő.

TELEFON 6354. Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel a válasza szükséges levelibélyeg vagy levelezőlap bekludezik és a hirdetés aiatl ailo szam közölitetik. TELEFON 6354

Kis hirdetéseket

Előzetes EGYETÉRTÉS számára a központi hivatal Papnövelde-utca 8. sz. és a közvetlen fiók kiadóhivatala:

Breuer nővérek dolánytözeje Vt. ker. Teréz-kört 54. szám.

Burger Vilmosné dolánytözeje Andrássy-utca 15. szám.

Nemesek A. dolánytözeje IV. Petőf-kör 3. szám.

Deutch Julia dolánytözeje József-kört 50. sz. (Baross-utca sarkán).

Toldi Lajos könyvkereskedése S. sz. Fő-utca 2. szám, valamint minden hirdetésre izred.

Kiadóhivatali üzenet.

Tudakozásoknak csakis olyan levelekre válaszolunk, a melyekről a válaszbélyeg bekludezik.

Előzetes EGYETÉRTÉS számára a központi hivatal Papnövelde-utca 8. sz. és a közvetlen fiók kiadóhivatala:

Breuer nővérek dolánytözeje Vt. ker. Teréz-kört 54. szám.

Burger Vilmosné dolánytözeje Andrássy-utca 15. szám.

Nemesek A. dolánytözeje IV. Petőf-kör 3. szám.

Deutch Julia dolánytözeje József-kört 50. sz. (Baross-utca sarkán).

Toldi Lajos könyvkereskedése S. sz. Fő-utca 2. szám, valamint minden hirdetésre izred.

Hazánk és a pénz-szekerények

Előzetes EGYETÉRTÉS számára a központi hivatal Papnövelde-utca 8. sz. és a közvetlen fiók kiadóhivatala:

Breuer nővérek dolánytözeje Vt. ker. Teréz-kört 54. szám.

Burger Vilmosné dolánytözeje Andrássy-utca 15. szám.

Nemesek A. dolánytözeje IV. Petőf-kör 3. szám.

Deutch Julia dolánytözeje József-kört 50. sz. (Baross-utca sarkán).

Toldi Lajos könyvkereskedése S. sz. Fő-utca 2. szám, valamint minden hirdetésre izred.

Toldi Lajos könyvkereskedése S. sz. Fő-utca 2. szám, valamint minden hirdetésre izred.

Toldi Lajos könyvkereskedése S. sz. Fő-utca 2. szám, valamint minden hirdetésre izred.

Vidéki özeveg

Előzetes EGYETÉRTÉS számára a központi hivatal Papnövelde-utca 8. sz. és a közvetlen fiók kiadóhivatala:

Breuer nővérek dolánytözeje Vt. ker. Teréz-kört 54. szám.

Burger Vilmosné dolánytözeje Andrássy-utca 15. szám.

Nemesek A. dolánytözeje IV. Petőf-kör 3. szám.

Deutch Julia dolánytözeje József-kört 50. sz. (Baross-utca sarkán).

Toldi Lajos könyvkereskedése S. sz. Fő-utca 2. szám, valamint minden hirdetésre izred.

Toldi Lajos könyvkereskedése S. sz. Fő-utca 2. szám, valamint minden hirdetésre izred.

Toldi Lajos könyvkereskedése S. sz. Fő-utca 2. szám, valamint minden hirdetésre izred.

Tanításra

Előzetes EGYETÉRTÉS számára a központi hivatal Papnövelde-utca 8. sz. és a közvetlen fiók kiadóhivatala:

Breuer nővérek dolánytözeje Vt. ker. Teréz-kört 54. szám.

Burger Vilmosné dolánytözeje Andrássy-utca 15. szám.

Nemesek A. dolánytözeje IV. Petőf-kör 3. szám.

Deutch Julia dolánytözeje József-kört 50. sz. (Baross-utca sarkán).

Toldi Lajos könyvkereskedése S. sz. Fő-utca 2. szám, valamint minden hirdetésre izred.

Toldi Lajos könyvkereskedése S. sz. Fő-utca 2. szám, valamint minden hirdetésre izred.

Toldi Lajos könyvkereskedése S. sz. Fő-utca 2. szám, valamint minden hirdetésre izred.

Német okleveles tanítónő

Előzetes EGYETÉRTÉS számára a központi hivatal Papnövelde-utca 8. sz. és a közvetlen fiók kiadóhivatala:

Breuer nővérek dolánytözeje Vt. ker. Teréz-kört 54. szám.

Burger Vilmosné dolánytözeje Andrássy-utca 15. szám.

Nemesek A. dolánytözeje IV. Petőf-kör 3. szám.

Deutch Julia dolánytözeje József-kört 50. sz. (Baross-utca sarkán).

Toldi Lajos könyvkereskedése S. sz. Fő-utca 2. szám, valamint minden hirdetésre izred.

Toldi Lajos könyvkereskedése S. sz. Fő-utca 2. szám, valamint minden hirdetésre izred.

Toldi Lajos könyvkereskedése S. sz. Fő-utca 2. szám, valamint minden hirdetésre izred.

Különféle.

Előzetes EGYETÉRTÉS számára a központi hivatal Papnövelde-utca 8. sz. és a közvetlen fiók kiadóhivatala:

Breuer nővérek dolánytözeje Vt. ker. Teréz-kört 54. szám.

Burger Vilmosné dolánytözeje Andrássy-utca 15. szám.

Nemesek A. dolánytözeje IV. Petőf-kör 3. szám.

Deutch Julia dolánytözeje József-kört 50. sz. (Baross-utca sarkán).

Toldi Lajos könyvkereskedése S. sz. Fő-utca 2. szám, valamint minden hirdetésre izred.

Toldi Lajos könyvkereskedése S. sz. Fő-utca 2. szám, valamint minden hirdetésre izred.

Toldi Lajos könyvkereskedése S. sz. Fő-utca 2. szám, valamint minden hirdetésre izred.

Készpénz kölcsön

Előzetes EGYETÉRTÉS számára a központi hivatal Papnövelde-utca 8. sz. és a közvetlen fiók kiadóhivatala:

Breuer nővérek dolánytözeje Vt. ker. Teréz-kört 54. szám.

Burger Vilmosné dolánytözeje Andrássy-utca 15. szám.

Nemesek A. dolánytözeje IV. Petőf-kör 3. szám.

Deutch Julia dolánytözeje József-kört 50. sz. (Baross-utca sarkán).

Toldi Lajos könyvkereskedése S. sz. Fő-utca 2. szám, valamint minden hirdetésre izred.

Toldi Lajos könyvkereskedése S. sz. Fő-utca 2. szám, valamint minden hirdetésre izred.

Toldi Lajos könyvkereskedése S. sz. Fő-utca 2. szám, valamint minden hirdetésre izred.

Pályázatok

Előzetes EGYETÉRTÉS számára a központi hivatal Papnövelde-utca 8. sz. és a közvetlen fiók kiadóhivatala:

Breuer nővérek dolánytözeje Vt. ker. Teréz-kört 54. szám.

Burger Vilmosné dolánytözeje Andrássy-utca 15. szám.

Nemesek A. dolánytözeje IV. Petőf-kör 3. szám.

Deutch Julia dolánytözeje József-kört 50. sz. (Baross-utca sarkán).

Toldi Lajos könyvkereskedése S. sz. Fő-utca 2. szám, valamint minden hirdetésre izred.

Toldi Lajos könyvkereskedése S. sz. Fő-utca 2. szám, valamint minden hirdetésre izred.

Toldi Lajos könyvkereskedése S. sz. Fő-utca 2. szám, valamint minden hirdetésre izred.

Advertisement for 'Kathreiner-File' featuring an illustration of a woman and text describing the product's benefits for hair and skin.

Advertisement for 'EXIKATOR' hairbrush, featuring the text 'Nem hull a haj, nincs többé kopasz ember.' and 'BOBÉ NÁNDOR'.

Advertisement for 'Cognac CZUBA-DUROZIER & Cie.' with a logo and text 'FRANCIA COGNACGYÁR, PROMONTOR.'

Advertisement for 'tea-fajok' (tea varieties) listing various types and prices, including 'Legújabb és legfinomabb tea-fajok'.

Advertisement for 'Kaszab és Breuer' featuring a logo and text 'Hírlaki az elvált pártok'.

Advertisement for 'Schwanhäusser' featuring the text 'Irodai cikkek Schwanhäussertől' and 'Bécs, I., Johannesgasse 2, I. em.'

Advertisement for 'F. Berguerand fils' featuring a logo and text 'Polgár Sándor'.

Advertisement for 'Hirdetés.' (Advertisement) regarding a Budapesti villamos városi vasút részvénytársaság.

Advertisement for 'Faeladási hirdetmény.' (Notice) regarding a competition or contest.

Advertisement for 'Ingeny és bérmentve' featuring an illustration of a woman and text 'Karl W. Pichler & Co.'

Advertisement for 'Most jelent meg!' (Now published) regarding laws by 'LAMPÉL-WODIANER-féle'.

Advertisement for 'Bűnvádi perrendtartásra' (Criminal procedure) regarding laws by 'LAMPÉL R. féle'.

Advertisement for 'Kávé Fiuméből' (Coffee from Fiume) and 'Tea' by 'FRATELLI DEISINGER, FIUME.'

